

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Маріупольський державний університет
Освітня програма	36994 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	19
Повна назва ЗВО	Маріупольський державний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	26593428
ПІБ керівника ЗВО	Трофименко Микола Валерійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.mdu.in.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/19>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	36994
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра історичних дисциплін
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	<i>відсутня</i>
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Маріуполь, пр. Будівельників, 129
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	173360
ПІБ гаранта ОП	Романцов Володимир Миколайович
Посада гаранта ОП	Завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	vm_romantsov@mdu.in.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(096)-608-03-91
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Затребуваність у наукових та науково-педагогічних кадрах, здатних працювати у науково-дослідних установах та закладах вищої освіти, зумовила відкриття у 2008 р. аспірантури зі спеціальності 07.00.06. – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни, з 2015 р. відкрита постійнодіюча аспірантура зі спеціальності 07.00.01 – історія України. МДУ має позитивний досвід проведення наукових досліджень, розробки комплексних та держбюджетних наукових тем, за результатами яких відбувалися захисти дисертацій за спеціальністю 07.00.01 – історія України. Це дозволило залучити до наукової діяльності талановиту молодь, випускників МДУ та інших закладів вищої освіти, надало новий імпульс для розвитку Університету як провідного освітнього і науково-культурного центру Приазов'я. За результатами навчання 4 випускника спеціальності отримали ступінь кандидата історичних наук. У подальшому вони увійшли до викладацького складу МДУ.

Постійний інтерес до спеціальності зумовив у 2016 р. отримання ліцензії на розширення провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 032 Історія та археологія, відповідно до Наказу МОН України № 523 від 18.05.2016 р.

(http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/nmon_523_nakaz_mon_shhodo_licenzuvannja.pdf).

При розробці ОП у 2016 р. було враховано досвід підготовки докторів філософії в інших ЗВО України http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/onp_032_istorija_ta_arkheologija.pdf.

Її розробниками стали досвідчені науково-педагогічні працівники (доктори історичних наук – Романцов В.М., Лисак В.Ф. Стяжкіна О.В.). Склад групи забезпечення спеціальності на 100 % представлений науково-педагогічними працівниками, які мають науковий ступінь та понад 8 пунктів у переліку видів і результатів професійної діяльності відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

У 2018 р. на підставі рекомендацій МОН України було оновлено структуру освітніх програм в МДУ, відповідно до цього у 2019 р. відбулось оновлення ОП «Історія та археологія» (протокол засідання Вченої ради МДУ від 27.06.2019 р. № 11) (http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2019/onp_istorija_ta_arkheologija-2019-2020.pdf).

Протягом 2019-2020 н.р. було здійснено моніторинг ОП за участю внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Результатом проведеного аналізу стало внесення змін до ОП «Історія та археологія». Оновлену ОП було затверджено рішенням Вченої ради МДУ від 24.06.2020 р. № 10 (http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2020/onp_istorija_ta_arkheologija-2020-2021.pdf).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	6	5	1	0	0
2 курс	2019 - 2020	6	5	1	0	0
3 курс	2018 - 2019	5	4	1	0	0
4 курс	2017 - 2018	2	2	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	160 Історія
другий (магістерський) рівень	261 Історія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	36994 Історія та археологія 39532 Історія України

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	30884	6703
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	30884	6703
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП Історія та археологія (2020).pdf</i>	4J9lh2MVIn+NiDC3gNvIypIwogVkbRKe+r3cBG8Vxg=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план_IA_2020.pdf</i>	+KP8iqtN6wX4oFU9NVoUOSIVuS7vdOWnPX7Tu6o+r5Q=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 2.PDF</i>	WkyauI+3wf9gxGPEEFk5udov/Y852QQLGdrUFBytmLw=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 1.pdf</i>	jOoNkk6EcUjQFwM2w+iUB/SZygCITIAOOVxrddp4qAA=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Метою ОНП є забезпечення сучасної освітньо-наукової підготовки дослідників зі спеціальності 032 Історія та археологія. Ключовим імперативом є формування актуальних компетентностей необхідних для виконання наукового дослідження, вивчення нових фактів, розв'язання комплексних проблем історичної науки.

ОНП передбачає: теоретико-методологічну та практичну підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців інтегрованих у вітчизняний та міжнародний науково-освітній простір. Особливістю ОНП є комплексний підхід, який поєднує освітні завдання, дослідницькі інтереси аспірантів, потреби майбутніх роботодавців та актуальні запити сучасної історичної науки.

Унікальність ОНП полягає в раціональному підборі і поєднанні дисциплін циклу загальної та практичної підготовки, нормативних та вибіркового дисциплін циклу професійної підготовки. Здобувачі оволодівають сучасною методологією дослідження, методами використання ІКТ в науковій роботі, особливостями ділової комунікації рідною та іноземною мовами. У аспірантів формуються компетентності, які забезпечуватимуть можливість продукування нових ідей, розв'язання складних теоретико-методологічних завдань історичної науки, зокрема, історії повсякдення, локальної історії та археології. Ці наукові проблеми вивчаються у вибіркового дисциплінах та визначаються в якості напрямів дисертаційних робіт.

У відповідності до цілей програми основні зусилля здобувачів спрямовані на написання дисертації та успішний її захист.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Під час визначення цілей ОНП враховувалася необхідність надання якісної освіти кожному здобувачеві для забезпечення його конкурентоспроможності на вітчизняному та міжнародному наукових та освітніх ринках, посилення кадрового потенціалу МДУ і міста Маріуполя.

Відповідно до Стратегії розвитку МДУ 2021-2025 місією університету є втілення євроінтеграційних прагнень України через зміцнення науково-освітнього потенціалу шляхом розвитку людського капіталу, продукування і поширення нових ідей та знань <http://mdu.in.ua/>; http://mdu.in.ua/index/msu_2012/0-77.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси та пропозиції здобувачів вищої освіти ОНП Історія та археологія враховуються відповідно до Положення про організацію та проведення опитувань стейкхолдерів в МДУ (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_opituvannja_stejkholderiv10.06.20.pdf) та Положення про порядок розробки, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в МДУ (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/pro_rozrobku-monitoring-peregljad-udoshkonalennja_t.pdf). Формулювання цілей та програмних результатів ОНП обговорюються на наукових семінарах, конференціях (http://history.mdu.in.ua/news/na_bazi_mdu_projshla_vseukrajinska_naukovo_praktichna_konferencija_z_istoriji/2019-04-26-109), засіданнях кафедри, вченої ради факультету та Університету. Шляхи удосконалення ОНП розглядалися на засіданнях кафедри історичних дисциплін. У обговорюванні проєкту участь брали на той час здобувачка вищої освіти третього рівня ОНП «Історія та археологія» сьогодні вже доктор філософії Копань А. та аспіранти Гончаренко І., Папац А., Пістелева Д. Ними було запропоновано внести до навчального плану дисципліну, що буде формувати загальні та професійні компетентності викладача вищої школи, розширити перелік вибіркових дисциплін шляхом долучення курсу з історії повсякдення (протокол кафедри історичних дисциплін №11 від 20.04.2020). До ОНП було включено дисципліну загальної підготовки «Педагогіка вищої школи».

- роботодавці

Цілі та програмні результати ОНП обговорювалися з потенційними роботодавцями – керівниками музейних та архівних установ міста: Маріупольського краєзнавчого музею, архівного відділу Маріупольської міськради, представниками депутатського корпусу.

Узгодження відбувалися під час комунікативних заходів різного рівня (робочих зустрічей, нарад, роботи ЕК, публічних лекцій). Обмін думками дозволив уточнити зміст фахових компетентностей навчальних дисциплін загальної та професійної підготовки.

http://history.mdu.in.ua/news/studenti_specialnostej_kulturologija_ta_istorija_ta_arkheologija_proveli_onlajn_zustrich_z_robotodavcem_natalieju_kapustnikovoju/2020-06-13-155;

http://history.mdu.in.ua/news/vikladachi_aspiranti_ta_studentsi_istorichnogo_fakultetu_mdu_zustrilis_z_deputatom_ve_rkhovnoji_radi_ukrajini_lubincem_dmitrom_valerijovichem/2020-02-25-111.

Пропозиції зацікавлених сторін були враховані під час формування професійних компетентностей у РП дисциплін (зокрема, СК-3, СК-4), співвіднесені з результатами навчання підготовки доктора філософії з історії та археології (РН-3, РН-6, РН-9).

- академічна спільнота

Потенційними роботодавцями майбутніх докторів філософії є ЗВО та наукові установи. Інтереси та пропозиції академічної спільноти були враховані при формулюванні цілей, компетентностей ОНП та форм організації наукової роботи аспірантів.

ОНП обговорювалися з представниками потенційних роботодавців: ДонНУ ім. Василя Стуса, Вінницького державного педуніверситету ім. Михайла Коцюбинського, Бердянського державного педуніверситету, Українського католицького університету; Інституту історії України та Інституту археології НАН України (http://history.mdu.in.ua/news/na_bazi_mdu_projshla_vseukrajinska_naukovo_praktichna_konferencija_z_istoriji/2019-04-26-109).

Узгодження відбувалися під час робочих зустрічей, нарад, конференцій, пошуково-дослідницької роботи, у процесі розгляду наукових результатів під час захисту дисертацій (http://mdu.in.ua/index/disertaciji_do_zakhistu/0-277). Стейкхолдери запропонували розширити фокус ОНП за рахунок підготовки фахівців з археології та додати до переліку вибіркових дисциплін професійної підготовки дотичну навчальну дисципліну «Археологічні дослідження у Північному Приазов'ї» (протокол кафедри іст. дисциплін №11 від 20.04.2020).

- інші стейкхолдери

Стратегічним завданням розвитку університету є інтеграція до європейського і світового науково-освітнього простору. На сьогодні університет реалізує понад 100 угод про міжнародне співробітництво з університетами, науковими установами та громадськими організаціями.

Викладачі кафедри є учасниками міжнародних наукових комунікацій в межах проєкту Еразмус+, наукового співробітництва, обмінів, тренінгів

http://history.mdu.in.ua/news/vpershe_za_kordonom_arkheologichna_ekspedicija_mdu_provoditime_doslidzhennja_se_rednovichnikh_poselen_u_slovachchini/2019-07-22-3;

http://mdu.in.ua/news/docent_mdu_svitlana_arabadzhi_vidvidala_italiju_u_ramkakh_mizhnarodnogo_proektu_erazmus/2019-06-11-3138;

http://mdu.in.ua/news/docent_mdu_svitlana_arabadzhi_vidvidala_turciju_u_ramkakh_mizhnarodnogo_proektu_erazmus/2019-05-10-3064).

Випускники, потенційні вступники ОНП, викладачі кафедри активно співпрацюють з громадськими організаціями: культурно-освітньою платформою «Сенс», Донецьким регіональним підрозділом САУ (<http://vgosau.kiev.ua/pro-nas/mistsevi-viddillennja/303-donetskyi-pidrozdil>). В межах організацій здійснюється академічна мобільність, розробка наукових проєктів, набуття практичного креативного досвіду, реалізація принципу безперервного саморозвитку та самовдосконалення, обговорення цілей та програмних результатів ОНП

http://history.mdu.in.ua/news/vikladachi_kafedri_istorichnikh_disciplin_romancov_v_m_ta_romancova_n_i_prijnjali_uchast_u_forumi_kraeznavciv_donechchini/2020-05-15-137).

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції

розвитку спеціальності та ринку праці

Програмні результати навчання сформульовані із урахуванням потреб ринку праці. Тісні науково-організаційні контакти із ЗВО, науковими, музейними та архівними установами, засвідчили, що існує потреба у науковцях із сучасними компетентностями та знанням англійської мови. РН передбачені ОНП корелюються із основними запитаними роботодавців: вміти систематизувати, узагальнювати, аналізувати суспільні процеси, вирішувати наукові завдання, застосовувати у процесі пізнання емпіричні та теоретичні методи, критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначити перспективи подальших досліджень (РН-2); вміти використовувати міждисциплінарні підходи для проведення порівняльних досліджень соціальних процесів, їх узагальнення; встановлювати спільне та відмінне у світовій історії (РН-6); вміти здійснювати самоаналіз занять, застосовувати методи діагностики знань, застосовувати новітні педагогічні технології, активні та інтерактивні методи навчання (РН-8); застосовувати іноземну мову для ведення наукової та професійної діяльності, розв'язання дослідницьких завдань (РН-9).

Аналіз сучасних студій засвідчив, що сьогодні найбільш актуальними для історичної науки є соціоантропологічний підхід, в фокусі якого розвиваються такі напрями, як історія повсякдення, локальна історія, дослідження історичної пам'яті. Тому ОНП "Історія та археологія" спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, потрібних на ринку праці, зокрема, і в цих областях історичного знання.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОНП враховані пріоритети сучасного гуманітарного знання. Під час проєктування ОНП галузева та регіональна складова розглядалися у синергетичній взаємодії. Тому, цілі та результати ОНП максимально наближені до потреби дослідження історії Маріуполя, українського Приазов'я та Південного Сходу України у соціоантропологічному та соціокультурному вимірах, що враховано у запропонованих аспірантам вибіркового дисциплінарного курсу.

Мало місце При обговоренні ОНП у межах різних комунікативних заходів зі стейкхолдерами регіональних інституцій: Маріупольським краєзнавчим музеєм

(http://history.mdu.in.ua/news/studenti_specialnostej_kulturologija_ta_istorija_ta_arkheologija_proveli_onlajn_zustrich_z_robotodavcem_natalieju_kapustnikovoju/2020-06-13-155), Донецькою обласною організацією «НСКУ» (http://history.mdu.in.ua/news/vikladachi_kafedri_istorichnikh_disciplin_romancov_v_m_ta_romancova_n_i_prijnjali_uchast_u_forumi_kraeznavciv_donechchini/2020-05-15-137), відділом культури, молоді та спорту Великоновосілківської райдержадміністрації, Донецьким регіональним підрозділом САУ (протокол кафедри іст. дисциплін №11 від 20.04.2020) була актуалізована необхідність подальшого розвитку історичної науки в регіоні та підготовки фахівців, які володіють необхідними аналітичними компетентностями, здатними до виконання науково-дослідної роботи та викладання. В ОНП було враховане побажання стейкхолдерів розширити напрями досліджень, що визначають тематику дисертаційних робіт.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Оскільки у 2016 р. українські ЗВО вперше створювали програми для підготовки докторів філософії, тому при розробці ОНП було враховано попередній досвід підготовки кандидатів історичних наук у МДУ, ДонНУ імені Василя Стуса, Інститута історії України та Інститута археології НАН України.

Крім того були вивчені ОНП Історія та археологія Бердянського державного педуніверситету, Університета Грінченка, Уманського державного педуніверситету ім. Павла Тичини, зорієнтованих на проведення досліджень з урбаністики, історичної антропології, історичної регіоналістики.

Під час проходження закордонних стажувань розробниками ОНП Лисак В., Забавіним В., а також викладачем кафедри Арабаджи С. було вивчено практики підготовки докторів філософії в ЗВО Австрії, Польщі, Литви, Естонії, Словаччини. Досвід ЗВО та іноземний досвід був врахований під час включення до навчального плану ОНП дисциплін «Методологія наукової діяльності», «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях», «Наукова комунікація іноземною мовою», змістовного наповнення ОК, формулювання логіки освітньої підготовки здобувачів, розробки програм практик, визначення РН-4, РН-6, РН-7, РН-9.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія за третім рівнем вищої освіти відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 032 Історія та археологія розроблені та відповідають вимогам Національної рамки кваліфікації (Постанова Кабінету міністрів України від 25.06.2020 № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>) восьмого рівня НРК зокрема:

- концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності: РН-2;
- спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики: РН-8;
- започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження

- з дотриманням належної академічної доброчесності: РН-1, РН-3;
- критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей: РН-5, РН-6;
- вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому: РН-1, РН-4;
- використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях: РН-9;
- демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності: РН-8;
- здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення: РН-7.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

48

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

0

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

ОНП Історія та археологія http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2020/onp_istorija_ta_arkheologija-2020-2021.pdf. зорієнтована на фундаментальні наукові дослідження за напрямками: історія повсякдення, історична пам'ять суспільства, історична регіоналістика, археологія.

Метою програми є розвиток у аспірантів компетентностей, які забезпечуватимуть можливість продукування нових ідей, розв'язання складних теоретичних питань у галузі історії, оволодіння методологією дослідницької та педагогічної діяльності, проведення аспірантом власного дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для історичної науки.

Дисципліни загальної (Актуальні проблеми філософії, Методологія наукової діяльності, ІКТ в сучасних наукових дослідженнях, Наукова комунікація іноземною мовою, Педагогіка вищої школи, Ділова українська мова) та професійної (Історія України: сучасне бачення, Актуальні проблеми української історіографії) підготовки забезпечують формування фахових компетентностей: навички критичності (наукової перевірки істинності знань) та самокритичності; комунікативності; вміння обґрунтувати та моделювати наукову проблему; вміння спілкуватися та писати академічною українською та іноземними мовами; здатність застосовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології у науковій діяльності; здатність знаходити, відбирати, контекстуалізувати, інтерпретувати та узгоджувати архівні та опубліковані джерела для розв'язання наукових завдань; здатність визначити методологічні принципи та методи історичного й археологічного дослідження в залежності від об'єкту та предмету, використовувати міждисциплінарний підхід; вміння викладати та організовувати навчальний процес у ЗВО відповідно до сучасних вимог.

Аспіранти мають можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію з огляду на потреби виконання індивідуального дослідницького проєкту і формування потенційних професійних якостей через вибіркові дисципліни та практичну підготовку. Форми навчання (лекції, практичні заняття) максимально наближені до практичної наукової діяльності (конференції, колегіальне обговорення, написання окремих складових дисертаційної роботи).

Музей історії та археології МДУ (<http://history.mdu.in.ua/index/museum/o-6>) та постійно діюча археологічна експедиція є базою для проведення досліджень з археології

(http://history.mdu.in.ua/news/fondi_mariupolskogo_kraeznavchogo_muzeju_popovnjat_znakhidki_arkheologichnoji_ekspedicii_mdu/2019-07-19-4).

Наукова складова ОНП передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії беруть активну участь у формуванні індивідуальних траєкторій навчання. Порядок формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennja/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в МДУ http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/polozhennja_pro_pidgotovku_phd_v_mdu-na_nmr_o8.o6..pdf.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється через вибір здобувачами навчальних дисциплін, виду (асистентська або науково-дослідна) та бази проходження практики, самостійної дослідної діяльності, що фіксується в індивідуальному навчальному та науковому планах роботи. Індивідуальний навчальний план складається на кожний навчальний рік відповідно до графіку навчального процесу.

ОНП гарантує здобувачеві рівні права обирати дисципліни обсягом не менше 25% кредитів ЄКТС від загального обсягу освітньої програми з Каталогу елективних дисциплін циклу професійної підготовки (http://history.mdu.in.ua/Navch/vybirkovyi/elektivni_kaf_id_032_ist_ta_arkheolog_onp_rivnja.pdf).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Індивідуальний навчальний план аспіранта містить перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС. Варіативна частина освітньої складової програми містить вибіркові дисципліни професійної підготовки (12 кредитів).

При цьому здобувачі мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та керівником відповідного факультету.

Про вибір навчальних дисциплін аспірант повідомляє деканат факультету особистою заявою на ім'я декана з проханням включити їх до Індивідуального навчального плану на відповідний навчальний рік.

Механізм вибору навчальних дисциплін регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у МДУ, Положенням про вибіркові дисципліни у МДУ, відповідно до Розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту», Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у МДУ (від 29.06.2016, №218) та ОНП доктора філософії 032 Історія та археологія

(http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2020/onp_istorija_ta_arkheologija-2020-2021.pdf). Перелік та обсяг вибірових навчальних дисциплін визначається навчальним планом.

Пакет вибірових дисциплін професійної підготовки розробляється випусковою кафедрою, їх опис знаходиться у вільному доступі на сайті історичного факультету

(http://history.mdu.in.ua/Navch/vybirkovyi/elektivni_kaf_id_032_ist_ta_arkheolog_onp_rivnja.pdf). Вибіркова частина містить професійно-орієнтовані дисципліни, перелік яких визначають особливості спеціальності, наукових шкіл, потреби ринку праці у фахівцях, вимоги працедавців тощо. Варіативні дисципліни обираються аспірантом з урахуванням напряму дисертаційної роботи (аспірант має обрати з дисципліни), його індивідуальних професійних та наукових потреб. Здобувач також має право обирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, що пов'язані з тематикою дисертації, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем випускової кафедри.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Аспіранти проходять науково-дослідну або асистентську практику (за вибором) обсягом 120 годин протягом 4 тижнів. Вибір практичної підготовки здійснюється на початку четвертого семестру з написання відповідної заяви на ім'я завідувача кафедри. Їх проведення регулюється Положенням про проведення практик здобувачів вищої освіти МДУ (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_provedennja_praktik.pdf).

Метою науково-дослідної практики є забезпечення й розвиток навичок та вмінь здійснення самостійної науково-дослідної роботи; дослідження та експериментування; вміння реалізовувати наукову комунікацію у різних формах, актуалізуючи навички самоосвіти і самовдосконалення. Практична підготовка надає можливість за допомогою застосування сучасних методів пошуку, аналізу, обробки наукової інформації, використання сучасних ІТ реалізувати науковий проєкт.

Асистентська практика передбачає розвиток професійно-педагогічних компетентностей. Аспіранти набувають практичного досвіду організації навчального процесу у ЗВО III-IV рівнів акредитації: вміння складати робочу програму навчальної дисципліни, план лекції та використовувати інтерактивні методи навчання при проведенні занять. Здобувачі під час асистентської практики закріплюють навички застосування новітніх методів та форм викладацької майстерності.

Основними базами практики є кафедра історичних дисциплін, наукові, архівні та музейні установи України.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Освітня та наукова складова ОНП Історія та археологія передбачають формування у аспірантів соціальних навичок у відповідності до «Положення щодо політики розвитку soft skills в МДУ» (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_soft_skills.pdf).

РН навчальних дисциплін «Актуальні проблеми філософії», «Методологія наукової діяльності», «Ділова українська мова», «Наукова комунікація іноземною мовою (англійська)» підтверджують процес оволодіння аспірантами соціальними навичками.

Аспіранти на лекційних та семінарських заняттях, під час дослідницької роботи та різних комунікативних заходів здобувають наступні соціальні навички: здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; здатність зберігати та розвивати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історичних закономірностей; здатність вести наукову дискусію у коректній формі; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп.

Формування soft skills відбувається також і під час практичної підготовки, через реалізацію індивідуальної освітньої

траєкторії. У рамках реалізації наукової складової аспіранти залучені до організації та проведення науково-комунікативних заходів в МДУ, де набувають навички комунікації, лідерства, працювати в команді.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвіднесення обсягу освітніх компонентів ОП із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти розраховується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf).

Навчальний план складений таким чином, щоб не перевантажити здобувачів. Обсяг освітньої складової ОП підготовки доктора філософії з історії та археології становить 48 кредитів ЄКТС, з них: загальна підготовка – 22 кредити, професійна підготовка – 26 кредитів. Навантаження з дисципліни впродовж семестру складається з аудиторних годин (лекцій, практичних/семінарських, консультацій), самостійної роботи, підготовки та проходження контрольних заходів.

Відповідно до п. 3.3.9. «Положення про організацію освітнього процесу у МДУ» самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час вільний від обов'язкових навчальних занять. Час самостійної роботи регламентується навчальним планом та має становити не менше 1/2 та не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу для вивчення конкретної дисципліни. У робочих програмах кожної дисципліни передбачено тематику самостійної роботи та індивідуальні науково-дослідні завдання.

Згідно навчального плану аудиторне навантаження розраховане на три семестри, в яких середня кількість годин аудиторних занять на тиждень становить: I семестр – 11 годин, II семестр – 12 годин, III семестр – 9 годин.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна освіта як форма навчання в МДУ наразі не запроваджена, тому підготовка докторів філософії за такою формою освіти на ОП Історія та археологія не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://mdu.in.ua/index/vstup/0-67>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Вступ до аспірантури здійснюється на підставі Правил прийому до МДУ, які затверджуються ВР МДУ (http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/pravila_prijomu_do_aspiranturi_mdu_u_2021_rosi.pdf). На конкурсній основі приймаються особи, які здобули ОС магістра або ОКР спеціаліста.

Конкурсний відбір здійснюється за результатами вступних випробувань і проводиться на основі розрахунку конкурсного балу (сума результатів вступних іспитів помножених на встановлені коефіцієнти та додаткових балів за навчальні та наукові досягнення).

Вступні випробування до аспірантури Університету складаються з:

- вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра) і презентації дослідницької пропозиції, в якій обґрунтовується тематика майбутньої дисертації, актуальність, стан розробки;
- вступного іспиту з іноземної мови (англійської) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

У разі вступу особи з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в дипломі магістра (спеціаліста), призначається додаткове вступне випробування у формі співбесіди, а його зміст визначається у програмі вступного іспиту зі спеціальності, яка оприлюднюється на офіційному сайті Університету.

Програма вступного випробування зі спеціальності формується з урахуванням компетентностей магістра спеціальності 032 Історія та археологія, що оприлюднюється на сайті МДУ в розділі «Аспірантура» (<http://mdu.in.ua/index/aspirantura/0-18>).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється наступними документами, оприлюдненими на офіційному сайті МДУ:

- Положенням про порядок переведення, поновлення та вступу на паралельне навчання у Маріупольському державному університеті (затверджено протокол засідання Вченої ради МДУ 02.02.2017 № 10, введено в дію

наказом МДУ 16.02.2017 №71) (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_perevedennja-ponovlennja_ta_vstupu.pdf);

- Інструкцією про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у Маріупольському державному університеті (затверджено протокол засідання Вченої ради МДУ 27.06.2019 № 11, введено в дію наказом МДУ 09.07.2019 №239)

(http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/instrukcija_pro_porjadok_viznachennja_akademichnoj.pdf);

- Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті (затверджено Наказом МДУ 10.11.2016 № 350)

(http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_porjadok_realizacii_prava_na_akad.pdf).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

За час підготовки здобувачів ОНП Історія та археологія в МДУ випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

В МДУ діє процедура, що зафіксована у Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (Наказ МДУ №93 від 06.04.2020, протокол Вченої ради МДУ №7 від 01.04.2020:

http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/porjadok_viznannja_neformalna_osvita.pdf). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті дозволяється тільки для обов'язкових навчальних дисциплін, які викладаються з 2-го семестру (п. 2.2.) на підставі відповідного сертифіката або іншого документа.

Здобувач звертається із заявою та документами до деканату факультету. Заява погоджується з гарантом ОНП й розглядається протягом 10 днів. Розпорядженням декана створюється комісія для визнання результатів у складі визначеним п.3.2. Комісія розглядає документи, проводить співбесіду із здобувачем та приймає рішення у формулюваннях передбачених п.3.4. Рішення комісії має містити кількість балів, що отримує здобувач відповідно до критеріїв оцінювання визначених в РП. Рішення комісії оформлюється протоколом. Механізм оскарження рішення врегульовано пп. 3.7 та 3.8.

Аспірант, який підтвердив рівень знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом TOEFL або International English Language Testing System, або Cambridge English Language Assessment, на рівні C1, має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених ОНП як таких, що виконані у повному обсязі.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

За час реалізації ОНП Історія та археологія в МДУ звернень здобувачів щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми та методи навчання і викладання в МДУ реалізуються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf).

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних, семінарських/практичних занять та консультацій (роз'яснення щодо виконання індивідуальних завдань, обговорення проміжних результатів досліджень) з самостійною роботою здобувача вищої освіти. Форми та методи навчання є практично спрямованими, націленими на формування та активізацію науково-пошукової діяльності аспірантів. Методи та прийоми навчання добираються викладачем самостійно, враховуючи програмні компетентності та результати навчання, які представлені у матриці відповідності визначених ОНП РН та компетентностей (див. таб. 4 ОНП). У РП навчальних дисциплін здійснюється фіксація методів та форм викладання.

Аудиторні заняття спрямовані на розвиток комунікативних навичок під час дискусій, опонування, мозкового штурму тощо.

Самостійна робота (індивідуально-дослідні завдання та проекти) є невід'ємною складовою освітнього процесу, що забезпечує інтелектуальну незалежність здобувача, навички наукового проектування, вміння планувати свій час, самоорганізації, самовдосконалення та саморозвитку.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

В ОНП Історія та археологія центром освітнього процесу є здобувач. Студентоцентрований підхід у МДУ реалізується через:

- участь аспірантів у формуванні освітніх програм шляхом систематичного моніторингу якості освітніх послуг

(анкетування «Аналіз якості вищої освіти»:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd44xFAFddtvpv_FHD7gcVQhyo3X8sGeyoJuiMJ9xPBLeaSMA/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0; «Якість викладання навчальних дисциплін»: http://mdu.in.ua/index/monitoring_op/0-302).

Аспіранти у цілому задоволені рівнем та методами викладання навчальних дисциплін, про що свідчать результати опитування;

- індивідуальна освітня траєкторія (вибір навчальних дисциплін не менше 25%);

- повага й увага до аспірантів та їхніх потреб (створення належних умов для роботи над науковим дослідженням, публікації проміжних і остаточних результатів);

- участь аспірантів у формуванні освітньої політики факультету (через членство у Вченій раді історичного факультету);

- наявність належних процедур реагування на скарги аспірантів відповідно до Процедури вирішення конфліктних ситуацій на факультетах (Додаток до Положення про факультет МДУ:

http://mdu.in.ua/Dokumenty/pidrozdzily/polozhennja_pro_fakultet.pdf), Етичного Кодексу МДУ

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/obgovorennia/2021/etichnij_kodeks_nova_redakcija.pdf) тощо.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Самостійність та незалежність учасників освітнього процесу передбачає: право учасників освітнього процесу приймати рішення щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах визначених чинним законодавством, під час науково-дослідної /асистентської практики, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом.

Зважаючи на перелічені чинники академічної свободи слід зазначити, що аспіранти ОНП Історія та археологія отримують найвищий ступінь академічної свободи, яка реалізується через можливість вибору курсів для вивчення, участі у наукових та інших заходах. За умов успішної науково-дослідної діяльності аспіранти ОНП можуть брати участь у роботі фахових товариств та спілках, обиратися у їх керівний склад, підвищувати свою кваліфікацію шляхом участі у наукових конференціях, семінарах, наукових та інших стажуваннях.

Аспірант має повну свободу обирати методи дослідження, опції апробації, але із врахуванням порад свого наукового керівника.

Академічна свобода поєднується з відповідальністю аспіранта за виконання індивідуального навчального та наукового планів.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформування аспірантів щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів здійснюється через вільний доступ до ОНП, робочих програм (щорічно оновлюються), розкладу занять.

ОНП, графік навчального процесу на поточний навчальний рік, графік екзаменаційної сесії оприлюднюються на сайті МДУ відділом аспірантури (<http://mdu.in.ua/index/aspirantura/0-18>).

Доступ до методичного забезпечення ОК ОНП здійснюється через навчальний портал МДУ – MOODLE МДУ (<http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=476>). Навчальна лабораторія з розвитку дистанційного навчання та автоматизованих систем управління реєструє аспірантів на порталі та присвоює персональний логін і пароль. На початку вивчення освітнього компоненту викладач надає здобувачам всю необхідну інформацію щодо змісту; процедури; результатів навчання; видів, форм та методів роботи; контрольних заходів; рекомендованих інформаційних джерел.

Ознайомлення здобувачів зі змістом та результатами практичної підготовки здійснюється у форматі установчих та підсумкових конференцій.

Поточний та підсумковий контроль набутих знань здійснюється відповідно до індивідуального навчального плану здобувача, графіка навчального процесу. Відповідна інформація завчасно доводиться до відома здобувачів в інтерактивному та друкованому форматі.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Поєднання навчання і дослідження під час реалізації ОНП базується на принципах наукової творчості, відкритості, рівності прав, добровільності, наукової колаборації на трьох рівнях: організаційному, методичному та інформаційному.

Організаційний рівень передбачає участь здобувачів та науково-педагогічних працівників у розробці та популяризації науково-дослідної теми кафедри історичних дисциплін «Актуальні проблеми історії України. Сучасне бачення» (2018-2021 рр., номер держреєстрації 0118U003556).

ОНП забезпечує оволодіння універсальними навичками дослідника та мовною компетентністю під час вивчення дисциплін «Методологія наукової діяльності», «Ділова українська мова», «Наукова комунікація іноземною мовою». Більшість освітніх компонентів передбачає навчання через дослідження. Методика виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, написання есе зафіксована в РП навчальних дисциплін.

Інформаційний рівень поєднання навчання і дослідження реалізується шляхом апробації наукового пошуку аспірантів на науково-практичних конференціях, семінарах тощо (http://mdu.in.ua/index/materiali_konferencij/0-147). Наукові розробки здобувачів оприлюднюються у фаховому виданні «Вісник МДУ Серія: Історія. Політологія» (категорія «Б») (<http://visnyk-politologia.mdu.in.ua/>).

Аспірант має можливість вивчати зарубіжні наукові ресурси, статті за рахунок приєднання бібліотеки Університету до наукометричних баз Scopus Elsevier, Web of Science. У МДУ також створено Електронний інституційний репозитарій (eIR MSU), який забезпечує постійний та надійний доступ до наукових досліджень викладачів, співробітників, аспірантів та студентів (<http://91.250.23.215:8080/jspui/>).

У МДУ функціонують Рада молодих вчених (http://mdu.in.ua/index/rada_molodikh_vchenikh_mdu/o-240), наукові товариства студентів та аспірантів, зокрема історико-археологічне товариство (<https://www.facebook.com/groups/1965972473649594/>), краєзнавче товариство «Історія Надазов'я» (<https://www.facebook.com/groups/431955447774309>), які є платформами для презентації та обміну результатами наукових досліджень.

Тематика наукових досліджень аспірантів враховується при викладанні усіх дисциплін ОНП, розробці самостійної роботи та творчих завдань.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освітніх компонентів ОНП підготовки доктора філософії з історії та археології здійснюється у відповідності до «Положення про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни МДУ» (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_knmznd_zmini_listopad_2018.pdf), яке розроблено як складову частину системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти МДУ. Згідно до вимог існує чітка система постійного перегляду та оцінювання змісту освітніх компонентів. Кожного року робочі програми переглядаються, аналізуються та доповнюються. Освітні складові оновлюються на основі постійного аналізу передових вітчизняних та світових практик та досягнень, які постійно відстежуються викладачами.

Кафедра історичних дисциплін здійснює моніторинг оновлення змісту окремих освітніх компонентів циклу професійної підготовки з метою надання якісних освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне та наукове середовище для здобувачів вищої освіти. Моніторинг включає оцінювання змісту окремих освітніх компонентів у світлі останніх досліджень в історичній науці, потреб суспільства, навчального навантаження здобувачів, відповідності меті програми.

Викладачі обов'язково займаються науково-дослідною роботою, проходять стажування, у тому числі й за кордоном, що дозволяє їм постійно підвищувати рівень своєї кваліфікації та розумітися на нових тенденціях розвитку історичної науки, запроваджувати це в навчальний процес через удосконалення РП.

Питання вдосконалення основних компонентів ОНП з урахуванням задоволення потреб роботодавців здійснюються під час зустрічей зі стейкхолдерами

(http://history.mdu.in.ua/news/studenti_specialnostej_kulturologija_ta_istorija_ta_arkheologija_proveli_onlajn_zustrich_z_robotodavcem_natalieju_kapustnikovoju/2020-06-13-155;

http://history.mdu.in.ua/news/vikladachi_aspiranti_ta_studentsi_istorichnogo_fakultetu_mdu_zustrilis_z_deputatom_ve_rkhovnoji_radi_ukrajini_lubincem_dmitrom_valerijovichem/2020-02-25-111)

Гарант освітньої програми та члени робочої групи розглядають запропоновані зміни та вносять доповнення у освітню програму та рекомендують викладачам оновити освітні компоненти.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Інтернаціоналізація навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОНП забезпечується низкою двосторонніх договорів про співпрацю із зарубіжними ЗВО (<http://mdu.in.ua/index/ugody/o-13>). Здобувачі та науково-педагогічні працівники, беруть участь у міжнародних науково-практичних конференціях, форумах, семінарах. На базі МДУ вони мають доступ до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27 лютого 2019 року № 269 «Про затвердження Порядку забезпечення доступу закладів вищої освіти і наукових установ до електронних наукових баз даних». Доступ до баз даних здійснюється з усіх стаціонарних комп'ютерів МДУ за адресами: <https://www.webofknowledge.com>; <https://www.scopus.com>. <https://www.scopus.com>. <https://www.webofknowledge.com>; <https://www.scopus.com>.

Право на міжнародну академічну мобільність для аспірантів ОНП Історія та археологія може бути реалізоване на підставі угоди про наукове співробітництво між МДУ та Інститутом археології Словацької академії наук на 2019-2023 рр. шляхом участі у спільних міжнародних наукових дослідницьких проектах, наукових конференціях, семінарах та обмінах науковців і молодих дослідників з акцентом на навчання, консультації та наукові дослідження. Міжнародна мобільність може бути здійснена здобувачами в рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між МДУ та навчальними закладами країн-партнерів.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Основними формами оцінювання знань здобувачів є вхідний (попередній), поточний, рубіжний (тематичний, модульний), підсумковий контроль.

Вхідний контроль проводиться з метою визначення здатності здобувача до вивчення навчальної дисципліни (окремих змістових модулів) або з тих дисциплін, які передували її вивченню; виявлення залишкових знань із раніше вивчених суміжних дисциплін, які необхідні для успішного засвоєння даної дисципліни.

Основна мета поточного контролю - виявлення ступеню розуміння здобувачем засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі через зворотній зв'язок між викладачем та здобувачем у процесі

навчання. Він здійснюється під час проведення навчальних занять (семінарських, практичних, лабораторних та індивідуальних), а також за результатами виконання завдань для самостійної та індивідуально-творчої роботи. Модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи (МКР) для оцінювання результатів опанування змістовими модулями.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на його завершальних етапах. Підсумковий семестровий контроль є обов'язковою формою контролю, що дозволяє визначити ступінь досягнення запланованих результатів навчання. Форма семестрового контролю визначається в ОНП спеціальності та відображається в навчальному плані.

ОНП "Історія та археологія" передбачає наступні форми семестрового контролю:

- екзамен («Методологія наукової діяльності», «Педагогіка вищої школи», «Наукова комунікація іноземною мовою», «Історія України: сучасне бачення», «Актуальні проблеми української історіографії», одна вибіркова дисципліна професійної підготовки);

- залік («Актуальні проблеми філософії», «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях», «Ділова українська мова», дві вибіркові дисципліни професійної підготовки);

- диференційований залік (науково-дослідна / асистентська практика).

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як сума балів, отриманих під час екзамену та балів, отриманих під час поточного контролю. Вона фіксується у відомості обліку успішності.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Прозорість і зрозумілість форм контролю і критеріїв оцінювання навчальних досягнень забезпечується Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти і відображена у робочих програмах.

На 1-му занятті з певної навчальної дисципліни викладачі ознайомлюють аспірантів із формами роботи та розподілом балів за їх виконання.

Загальна оцінка за оволодіння окремим компонентом ОНП складається з:

- різних видів навчальної діяльності: робота на семінарах, обов'язкові і бонусні (за бажанням аспіранта) завдання, підготовка індивідуальних завдань, які є різнорівневими та обираються самим аспірантом, виходячи з тематики наукових досліджень;

- бали за виконання модульної контрольної роботи та/або підсумкового тесту;

- відповідь на екзамені або заліку.

Питання до підсумкового контролю відповідають змісту певного компоненту ОНП та дають можливість оцінити ступінь сформованості компетентностей, передбачених ОНП для кожного компоненту, а також ступінь досягнення результатів навчання.

Оцінювання результатів навчання аспірантів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою ЄКТС. Двічі на рік проводиться обговорення успішності та результатів наукового дослідження здобувачів на засіданнях кафедр та вчених радах факультетів. За результатами розгляду приймається рішення щодо подальшого навчання здобувача в аспірантурі.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань та критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри, про що аспірантів інформують на початку семестру (на 1-му занятті певної навчальної дисципліни). Також вказується адреса навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ (<http://moodle.mdu.in.ua/>), де можна самостійно ознайомитися з цією інформацією. Моніторинг щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється засобами анкетування у межах кожного компоненту ОНП окремо.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти з підготовки докторів філософії (PhD) за спеціальністю 032 Історія та археологія відсутній. Форми атестації здобувачів вищої освіти містяться в ОНП Історія та археологія у пункті VII

(http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2020/onp_istorija_ta_arkheologija-2020-2021.pdf) і повною мірою відповідають Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р., Постанові КМУ № 283 від 03.04.2019), Статуту МДУ

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/statut_mdu.pdf), Положенню про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf), Положенню про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuva.pdf).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів у МДУ регулюється Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ, яке знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці МДУ у розділі «Освітній процес»

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuva.pdf). Наразі триває

затвердження змін до вказаного Положення. Воно вже пройшло громадське обговорення (http://mdu.in.ua/publ/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuvannja_uspishnosti_navchannja_zdobuvachiv_vishhoji_osviti_u_mdu/1-1-0-229), затвердження НМР ЗВО та винесене на затвердження Вченою радою університету.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність під час проведення контрольних заходів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів забезпечується завдяки прозорості та послідовності навчального процесу, а також процедури проведення контрольних заходів, яка визначена Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ.

У МДУ затверджено Етичний кодекс (http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf), в якому зазначено основні засади діяльності Університету. Для розв'язання конфліктних ситуацій в МДУ створено постійно діючу Комісію з питань дотримання Етичного кодексу, яка є незалежним органом і керується у своїй діяльності Конституцією України, законодавством у сфері освіти та вищої освіти, актами МОН України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними документами МДУ.

В МДУ розроблено процедуру вирішення конфліктних ситуацій на факультетах, що є додатком до Положення про факультет МДУ й знаходиться у відкритому доступі на сайті МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/pidrozdily/polozhennja_pro_fakultet.pdf). З метою врегулювання конфлікту інтересів на історичному факультеті створено Комісію з вирішення конфліктних ситуацій.

Випадків застосування подібних процедур на ОП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

З метою подальшого забезпечення студентоцентрованого підходу оновлюється Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ (проект), що передбачає можливість повторного складання з метою підвищення оцінки

(http://mdu.in.ua/publ/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuvannja_uspishnosti_navchannja_zdobuvachiv_vishhoji_osviti_u_mdu/1-1-0-229).

Випадків застосування подібних процедур на ОП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

З метою розв'язання конфліктних ситуацій в МДУ створено постійно діючу Комісію з питань дотримання Етичного кодексу МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf), яка є незалежним органом і керується у своїй діяльності Конституцією України, законодавством у сфері освіти та вищої освіти, нормативно-правовими актами МОН України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними документами МДУ.

В університеті розроблено процедуру вирішення конфліктних ситуацій на факультетах, що є додатком до Положення про факультет МДУ й знаходиться у відкритому доступі на сайті МДУ

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/pidrozdily/polozhennja_pro_fakultet.pdf).

Випадків застосування подібних процедур на ОП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політику і процедури дотримання академічної доброчесності в МДУ викладено в таких документах:

- Положення про академічну доброчесність в Маріупольському державному університеті (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05.2018 № 203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203). Положення знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці МДУ за посиланням

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf);

- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ (затверджено протоколом Вченої ради від 26.12.2019 №5, введено в дію наказом МДУ 27.12.2019 №428)

(http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_zapobigannja_ta_vijavlennja_akadem.pdf).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», листа МОН «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти» від 24.10.2017 №1/9-565 розроблено: Положення про академічну доброчесність у МДУ; Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ; Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів МДУ; Етичний кодекс

(http://mdu.in.ua/index/akademichna_dobrochesnist/0-224).

З 2016 р. створено Інституційний репозитарій МДУ (електронний архів праць викладачів)

(<http://91.250.23.215:8080/jspui/>).

Укладено Договір про співпрацю №25/06 від 25.06.2018 з Unicheck до 31.12.2025.

На сайті МДУ розміщено посилання на безкоштовний сервіс для перевірки на плагіат письмових робіт - EduBirdie (<https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>).

Створено окремий розділ на сайті університету, присвячений академічній доброчесності, розроблено QR-код для здобувачів вищої освіти з метою поширення в університеті принципів академічної доброчесності.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

МДУ популяризує академічну доброчесність шляхом ознайомлення здобувачів вищої освіти із відповідними Положеннями в МДУ (http://mdu.in.ua/index/akademichna_dobrochesnist/0-224) через проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи на міжкафедральних науково-методичних семінарах (http://history.mdu.in.ua/news/vikladachi_mdu_vzjali_uchast_u_mizhkafedralnomu_naukovo_metodichnomu_seminari_z_pitan_akademichnoji_dobrochesnosti/2020-02-26-113;

http://history.mdu.in.ua/news/na_istorichnomu_fakulteti_vidbuvsja_mizhkafedralnij_naukovo_metodichnij_seminar_z_pitan_akademichnoji_dobrochesnosti/2021-01-28-202) з питань наукової етики, академічної доброчесності, запобігання та виявлення плагіату в кваліфікаційних роботах і наукових працях.

Наукова бібліотека МДУ має постійно діючий та оновлюваний ресурс з питань академічної доброчесності (http://slibr.mdu.in.ua/index/ad_zahalna_informatsiia/0-371), співробітники бібліотеки систематично проводять лекції, присвячені академічній доброчесності для викладачів та здобувачів вищої освіти (<https://www.youtube.com/watch?v=gYoPGGb7glc>).

Програма навчальної дисципліни «Методологія наукової діяльності», що передбачена ОНП, включає окрему тему «Принципи етики наукового дослідження».

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

МДУ проводить політику нульової толерантності щодо проявів порушення академічної доброчесності. Організаційні принципи роботи Комісії з питань академічної доброчесності та відповідальність за порушення академічної доброчесності, як з боку здобувачів вищої освіти, так і з боку науково-педагогічних працівників викладені у Положенні про академічну доброчесність в МДУ (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05.2018 №203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203). Положення знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці МДУ за посиланням

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf).

Випадків порушення академічної доброчесності на ОНП не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Кадрове забезпечення освітнього процесу в МДУ має відповідати вимогам, що наведені у Постанові Кабміну України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». Навчальний процес за ОНП Історія та археологія забезпечують 9 викладачів, з яких: 7 докторів наук, професорів та 2 кандидати наук, доценти.

Прийняття НПП на роботу до МДУ здійснюється за конкурсним відбором відповідно до Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП, обрання за конкурсом та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у МДУ, що знаходиться у вільному доступі (http://mdu.in.ua/index/konkurs_vakansii/0-129).

При відборі враховуються навчально-методичні та наукові досягнення кандидатів, відповідність отриманої вищої освіти, наукових ступенів та вчених звань профілю викладання, кількість наукових праць за останні п'ять років у фахових виданнях, зокрема, внесених до міжнародних наукометричних баз Scopus або Web of Science Core Collection, проходження підвищення кваліфікації в Україні та закордоном. Також враховується щорічне рейтингове оцінювання працівників, яке проводиться згідно Тимчасового положення про щорічне рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів МДУ від 27 грудня 2019 р.

(http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/timchasove_polozhennja_rejt_ocinjuvannja.pdf).

Процес конкурсного відбору має відкритий характер з відповідним висвітленням усіх його етапів на веб-порталі.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У рамках організації освітнього процесу та перспектив працевлаштування проводяться різні види заходів із залученням представників Маріупольського краєзнавчого музею та архівного відділу Маріупольської міськради, музею історії комбінату Ілліча, музей головного управління національної поліції в Донецькій області (http://history.mdu.in.ua/news/obgovorennya_rezultativ_virobnichoji_arkhivnoji_praktiki_studentiv_4_kursu_specialnosti_istorija_ta_arkheologija/2021-04-01-262;

http://history.mdu.in.ua/news/zustrich_studentiv_ii_kursu_specialnostej_istorija_ta_arkheologija_ta_serednja_osvita_i_istorija_zi_spivrobotnikami_mariupolskogo_muzeju/2021-03-10-234), зустрічі із потенційними роботодавцями у сфері науково-дослідної та аналітичної діяльності

(http://history.mdu.in.ua/news/vikladachi_aspiranti_ta_students_istorichnogo_fakultetu_mdu_zustrilis_z_deputatom_v

erkhovnoji_radi_ukrajini_lubincem_dmitrom_valerijovichem/2020-02-25-111).

Зокрема, аспіранти опрацьовують та надають допомогу у впорядкуванні фондів Маріупольського краєзнавчого музею, Архівного відділі Маріупольської міськради, музею історії комбінату Ілліча. За результатами проведеної роботи пишуть статті, виступають із доповідями на науково-практичних конференціях.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Навчальний процес за ОП Історія та археологія здійснюється із залученням до аудиторних занять наукових співробітників Маріупольського краєзнавчого музею та архівного відділу Маріупольської міської ради (проведення лекцій-екскурсій, практичних занять з вибіркового дисциплін).

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу. Університет здійснює підготовку кадрів для наукової та науково-педагогічної діяльності, тому перспективними сферами працевлаштування здобувачів є заклади вищої освіти та наукові установи, які й виступають потенційними роботодавцями. На засадах науково-освітнього партнерства доктори історичних наук, професори Темірова Н., Литвиненко Р. (Донецький національний університет імені Василя Стуса) та Задунайський В. (Український Католицький університет) були залучені до проведення аудиторних занять

(http://history.mdu.in.ua/news/narada_garantiv_z_obgovorennja_osvitno_profesijnikh_program_onp_032_istorija_ta_arkheologija/2021-03-26-254).

Крім того до обговорення дисертаційних робіт аспірантів та актуальних питань гуманітаристики залучаються представники міжнародної академічної та наукової спільноти

(http://history.mdu.in.ua/news/v_disput_klubi_viklikhi_khkhi_stolittja_obgovorili_teoriji_zmovi/2021-03-29-258).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників МДУ (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_pidvishhennja_kvalifikaciji_praciv.pdf) обсяг підвищення кваліфікації протягом п'яти років не може бути меншим ніж 6 кредитів ЄКТС.

У МДУ функціонує Центр підвищення кваліфікації та післядипломної освіти, яким розроблено низку курсів, спрямованих на професійний розвиток викладача, зокрема: «Розвиток професійної компетентності педагогічних працівників ВНЗ», «Розробка дистанційного курсу» тощо. Викладачі, які задіяні до навчального процесу на ОП Історія та археологія, за останні 5 років отримали сертифікати про підвищення кваліфікації у Національній академії педагогічних наук України, Сумському державному університеті.

Окрім підвищення кваліфікації ЗВО стимулює викладачів до участі в експертній, науковій і навчальній діяльності. Науково-педагогічні працівники, що викладають на ОП є членами спеціалізованої вченої ради МДУ (К 12.093.04 за спеціальністю 07.00.01 – історія України) та разових спеціалізованих вчених рад із захисту докторів філософії та членами редакційних колегій вітчизняних наукових журналів.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Щорічно в МДУ проводиться моніторинг якості наукової та педагогічної діяльності (визначається рейтинг) викладачів. За його підсумками здійснюється гнучка система заохочень (грамоти, ректорські подяки, преміювання, частково відшкодовуються витрати на публікації Scopus та Web of Science тощо).

Стимулювання викладачів здійснюється відповідно до Положення про матеріальне заохочення науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти МДУ за високий рівень результатів наукової роботи (http://mdu.in.ua/Dokumenty/obgovorennia/2020/polozhennja_pro_stimuljuvannja_naukov_d-ti_v_mdu.pdf).

У МДУ приділяється увага розвитку викладацької майстерності. Так багато років реалізується університетський проект «Школа педагогічної майстерності викладачів МДУ», який забезпечує підвищення психолого-педагогічної і методичної компетентностей НПП, сприяє їх професійному самовдосконаленню (http://mdu.in.ua/news/kurs_molodogo_bijcja_vikladachi_mdu_zavershili_kursi_shkoli_pedagogichnoji_majsternosti/2019-04-05-3002).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові ресурси МДУ складаються з фінансування із загального фонду Держбюджету та надходжень спеціального фонду Держбюджету. Фінансування із загального фонду Держбюджету надається для покриття витрат, пов'язаних з навчанням студентів за державним замовленням. Надходження спеціального фонду університету складаються від надання платних послуг та отримання грантів та цільових коштів на виконання окремих доручень. Показники фінансових ресурсів, матеріально-технічної бази, інформаційного забезпечення освітньої діяльності МДУ свідчать, що вони відповідають нормативним вимогам щодо забезпечення освітнього процесу.

МДУ розміщується у 5 навчальних корпусах. Загальна площа МДУ - 30883,6 кв.м. Навчальна площа приміщень - 6702,5 кв.м. Показник забезпечення навчальними приміщеннями (з урахуванням навчання у 3 зміни) становить 2,9 кв. м, що відповідає нормативним вимогам п.33 Ліцензійних умов.

Інформаційне забезпечення освітньої діяльності формується на основі наукової бібліотеки, фонд якої складає понад 160 тис. одиниць зберігання. Викладачі та аспіранти мають доступ до електронних баз та мережевих електронних ресурсів вільного доступу, що цілком задовольняє інформаційні потреби учасників освітнього процесу (<http://slibr.mdu.in.ua/>).

На офіційному сайті МДУ (<http://mdu.in.ua/>) розміщується, оновлюється та підтримується в актуальному стані інформація, що підлягає оприлюдненню.

Соціально-побутова інфраструктура МДУ включає Наукову бібліотеку, 3 медичні пункти, 3 їдальні та буфети, гуртожиток на 450 місць, спортивний комплекс.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Відповідно до Положення про організацію та проведення опитувань стейкхолдерів в МДУ

(http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_opituvannja_stejkholderiv10.06.20.pdf) здійснюється анкетування аспірантів ОНП Історія та археологія за допомогою google форми «Якість вищої освіти в МДУ» (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd44xFAFdtdvop_FHD7gcVQhyo3X8sGeyoJuiMJ9xPBLeaSMA/viewform?vc=0&c=0&w=1&flg=0) та моніторинг якості викладання навчальних дисциплін (наприкінці кожного семестру). Результати опитування обговорюються на засіданнях кафедри, науково-методичній комісії факультету та науково-методичній раді МДУ.

Потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОНП обговорюються зі стейкхолдерами під час різних комунікативних заходів організованих кафедрою історичних дисциплін

(http://history.mdu.in.ua/news/narada_garantiv_z_obgovorennja_osvitno_profesijnikh_program_onp_032_istorija_ta_arkheologija/2021-03-26-254).

Аспіранти запрошуються на засідання кафедри, де розглядаються питання щодо моніторингу та перегляду ОНП. Так, при затвердженні проекту ОНП "Історія та археологія" аспіранти брали безпосередню участь у його обговоренні (протокол засідання кафедри №11 від 20.04.2020).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Освітнє середовище МДУ є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОНП «Історія та археологія».

Освітня діяльність у МДУ спрямована на створення умов для особистого розвитку і творчої самореалізації майбутніх фахівців, формування національних та загальнолюдських цінностей, створення рівних можливостей для молоді у здобутті якісної освіти, підготовки до життя і праці в сучасних умовах, розроблення та запровадження освітніх інноваційних технологій, демократизацію освіти та освітнього процесу, саморозвитку та самовдосконалення, інтеграцію української освіти в європейський та світовий простір, забезпечення соціального захисту студентів та науково-педагогічних працівників.

Випадків порушень санітарно-гігієнічних норм та травмувань не зафіксовано.

Систематично проводиться профілактична, роз'яснювальна робота. Передбачені умови доступності середовища для осіб з обмеженими можливостями та маломобільних груп (http://mdu.in.ua/index/osoblivi_potrebi/o-296). З

урахуванням реалій сьогодення створено спеціальні умови для організації навчального процесу в МДУ в умовах адаптивного карантину

(http://mdu.in.ua/news/organizacija_navchalnogo_procesu_u_mdu_v_umovakh_adaptivnogo_karantinu/2020-08-28-3684), а також інформування здобувачів щодо безпечної поведінки під час коронавірусної інфекції

(http://phmc.mdu.in.ua/news/poradi_dlja_zakhistu_vid_novoji_koronavirusnoji_infekciji/2020-03-16-48).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

У МДУ створено розгалужену структуру освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, яка включає: молодіжний центр, профспілку, інспектора з соціальної роботи, юрисконсульта, практичного психолога.

Кафедра історичних дисциплін має офіційні сторінки у соціальних мережах Facebook

(<https://www.facebook.com/historydepartment207/>) та Instagram (<https://www.instagram.com/kafedra.id.mdu/?igshid=yt2kxm5h353e>), кілька чатів та каналів у месенджері Telegram.

Через ці канали, офіційний сайт та відповідний стенд здійснюється інформаційна, організаційна підтримка здобувачів. Така комунікація є ефективною, оскільки дає можливість швидкого реагування на будь-які ситуації.

Аспіранти беруть постійну участь у засіданнях кафедри, моніторингу та перегляді елементів ОНП. Так, під час засідання кафедри 11. 04. 2020 р. присутніми аспірантами було висловлено побажання щодо можливості додати до навчального плану вибірково дисципліну з історії повсякдення. За результатами анкетування аспірантів на засіданні кафедри, з метою посилення навчальної складової підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти, було прийнято рішення розширити перелік вибірково дисциплін ОНП (протокол засідання кафедри №11 від 20.04.2020).

З питань інформаційної підтримки аспіранти можуть звертатися до наукового керівника, гаранта ОНП, завідувача відділу аспірантури, адміністрації факультету, Університету.

З метою посилення фахової підготовки аспірантів та отримання наукової консультації від провідних вчених

України, кафедра організовує публічні лекції, які присвячені актуальним проблемам історичної науки

(http://mdu.in.ua/news/vipusnik_programi_imeni_fulbrajta_v_ukrajini_oleksandr_galenko_proviv_lekciju_u_mdu/2017-09-19-2002; http://mdu.in.ua/news/u_mdu_trivae_serija_lekcij_vipusnikiv_programi_imeni_fulbrajta/2017-10-17-

2054; http://mdu.in.ua/news/studenti_mariupolja_ta_lvovu_razom_proslukhali_lekciji/2017-10-27-2082).

Здобувач Гузь А. отримав наукову консультацію від професора Українського католицького університету Вадима Задунайського під час Всеукраїнської онлайн-конференції «Україна у світовому історичному просторі» (http://history.mdu.in.ua/news/kafedra_istorichnikh_disciplin_provela_onlajn_konferenciju_ukrajina_u_svitovomu_istorichnomu_prostoru/2020-04-27-133). Це допомогло йому визначити тему дисертаційної роботи.

Аспіранти можуть отримати консультації інспектора з соціальної роботи у вирішенні організаційних питань (соціальні стипендії, матеріальна допомога, поселення у гуртожиток тощо).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Облаштування навчальних приміщень для маломобільних груп населення, осіб з особливими освітніми потребами є важливим першочерговим завданням розвитку матеріально-технічної бази університету. Зазначене питання постійно аналізується на засіданнях ректорату, Вченої ради університету. В університеті поступово відбувається реконструкція навчальних корпусів, студентського гуртожитку, прилеглих територій для доступності маломобільних груп населення. На сьогодні університетом укладено договір про розробку проєкту реконструкції та модернізації безбар'єрного простору в університеті. Для реалізації прав на здобуття освіти осіб з особливими освітніми потребами, які не можуть з поважних причин особисто відвідувати заняття, може надаватись індивідуальний графік навчання.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Відповідно до п. 2.1.8. Етичного кодексу МДУ однією з морально-етичних засад діяльності МДУ є взаємна довіра та взаємоповага, партнерство і взаємодопомога, що передбачає: створення та дотримання в МДУ атмосфери доброзичливості, партнерської взаємодії, колективної співпраці в освітній та професійній діяльності учасників освітнього процесу.

Повага в Університеті має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе. Варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні думки та ідеї. Обов'язковим є уникнення ситуацій залякування, погроз, приниження та паплюження честі колег, фізичного та психічного насильства, нецензурної мови, проявів будь-якої дискримінації.

Процедура врегулювання конфліктних ситуацій відображена у п. 3.11 Етичного кодексу МДУ. З метою розв'язання конфліктних ситуацій в МДУ створено постійно діючу Комісію з питань дотримання Етичного кодексу МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf).

В Університеті розроблено Процедуру вирішення конфліктних ситуацій на факультетах, що є додатком до положення «Про факультет Маріупольського державного університету» й знаходиться у відкритому доступі на сайті МДУ в (http://mdu.in.ua/publ/procedura_virishennja_konfliktnikh_situacij_na_fakultetakh/1-1-0-127).

З метою врегулювання конфлікту інтересів на факультетах створено Комісії з вирішення конфліктних ситуацій. Крім того, у ЗВО функціонує Відділ з питань запобігання та виявлення корупції в МДУ. Організаційні засади роботи цієї комісії регламентує Положення про Відділ з питань запобігання та виявлення корупції в МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/korup/polozhennja_pro_viddil_z_pitan_zapobigannja_ta_vij.pdf).

На офіційному сайті ЗВО створений окремий розділ «Антикорупційні заходи», який містить вичерпну інформацію щодо політики МДУ відносно запобігання корупції. У цьому розділі розміщена форма «Повідомити про факт корупції», що дає змогу учасникам освітнього процесу доступно та просто висловити скарги (<http://mdu.in.ua/index/povidomiti/0-174>).

Під час реалізації ОНП Історія та археологія конфліктних ситуацій не виникало.

Фактів звернення до Комісії з питань дотримання Етичного кодексу МДУ з приводу врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями та/або дискримінацією), а також до Відділу з питань запобігання та виявлення корупції в МДУ не зафіксовано.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу і перегляду ОНП регулюються Положенням про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/pro_rozrobku-monitoring-peregljad-udoshkonalennja_t.pdf). Моніторинг і перегляд ОНП визначається п. 8 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в МДУ (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpech.pdf).

Моніторинг проводиться шляхом періодичної (щорічно) перевірки змісту ОНП за критеріями, що знаходяться у відкритому доступі (http://mdu.in.ua/Dokumenty/jakist-osvity/monitoring/monitorig_dodatok.pdf).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до

ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Моніторинг та перегляд ОНП здійснюється відповідно до Положення про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/pro_rozrobku-monitoring-peregljad-udoshkonalennja_t.pdf). Моніторинг проводиться шляхом періодичної (щорічно) перевірки змісту ОНП через опитування стейкхолдерів. Моніторинг ОНП проводиться на таких рівнях: кафедра, науково-методична комісія факультету, навчальний відділ, науково-методична рада МДУ. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються за результатами зворотнього зв'язку із педагогічними працівниками, аспірантами і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку освітньої галузі та потреб суспільства.

Вперше розробка ОНП Історія та археологія була здійснена у 2016 р.

(http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/onp_032_istorija_ta_arkheologija.pdf). Після цього два рази відбувся перегляд та оновлення ОНП. У 2018 р. на підставі рекомендацій МОН України було оновлено структуру освітніх програм в МДУ, відповідно до цього у 2019 р. Було оновлено ОНП Історія та археологія (протокол засідання Вченої ради МДУ від 27.06.2019 №11) (http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2019/onp_istorija_ta_arkheologija-2019-2020.pdf).

Протягом 2019-2020 н.р. було здійснено моніторинг ОНП за участю внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів.

Результатом проведеного аналізу став останній перегляд чинної ОНП (затверджена Вченою радою МДУ від 24.06.2020, протокол №10) (http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2020/onp_istorija_ta_arkheologija-2020-2021.pdf). Були враховані пропозиції різних категорій стейкхолдерів щодо вдосконалення ОНП та внесені зміни:

- до циклу загальної підготовки включено дисципліну «Педагогіка вищої школи». Зміни були обумовлені необхідністю забезпечення підготовки науково-педагогічних кадрів;
- перенесено навчальну дисципліну ОК «Новітні підходи до методики та методології історичного дослідження» до вибіркового компонентів;
- відбувся перерозподіл кредитів ЄКТС у циклах загальної та професійної підготовки;
- переглянута матриця відповідності визначених ОНП результатів навчання та компетентностей;
- розроблено структурно-логічну схему ОНП;
- збільшено кількість ВК, замість 2-х - аспірант має обрати 3-ри дисципліни із Каталогу елективних дисциплін (http://history.mdu.in.ua/Navch/vybirkovi/elektivni_kaf_id_032_ist_ta_arkheolog_onp_rivnja.pdf);
- до фокусу ОНП включено підготовку фахівців з археології.

Були переглянуті напрями дослідження, що визначає потенційну тематику дисертаційних робіт, перегляд ґрунтувався на оптимізації індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів (вільний вибір теми дисертаційного дослідження).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти долучаються до процесу обговорення ще на етапі розробки проекту ОНП. Механізм залучення аспірантів до процесу перегляду ОНП передбачає: опитування (<http://history.mdu.in.ua/index/id/0-30>), організацію зустрічей з роботодавцями

(http://history.mdu.in.ua/news/obgovorenja_rezultativ_virobnichoji_arkhivnoji_praktiki_studentiv_4_kursu_specialno_sti_istorija_ta_arkheologija/2021-04-01-262;

http://history.mdu.in.ua/news/studenti_specialnostej_kulturologija_ta_istorija_ta_arkheologija_proveli_onlajn_zustrich_z_robotodavcem_natalieju_kapustnikovoju/2020-06-13-155) та запрошення аспірантів на засідання кафедри, де розглядаються питання моніторингу та перегляду ОНП (протокол засідання кафедри №11 від 20.04.2020).

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості якості в МДУ

(http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpech.pdf.) здійснюється

залучення всіх учасників освітнього процесу до забезпечення якості освіти. Мотивація аспірантів до здобуття якісних освітніх послуг є одним з ключових принципів СВЗЯ в Університеті. Здобувачі вищої освіти беруть участь в робочих та дорадчих органах МДУ (ректорату, науково-методичних комісій факультетів та науково-методичної ради університету), управлінні університетом (члени рейтингових комісій факультетів, стипендіальної комісії університету, вченої ради).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Пропозиції щодо вдосконалення та перегляду ОНП обговорювалися під час комунікаційних заходів різного рівня.

Так під час захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії Копань А. члени спецради ДФ 12.093.001 Олег Мельничук, д.і.н., професор кафедри всесвітньої історії Вінницького державного педуніверситету імені Михайла Коцюбинського та науковий керівник здобувачки, гарант ОНП д.і.н., професор Романцов В. обговорили результати оволодіння компетенціями аспірантів третього (освітньо-наукового) рівня

(http://mdu.in.ua/index/doktor_filosofiji/0-305).

Пропозиції потенційних роботодавців, а саме директорки архівного відділу Маріупольської міської ради, провідної архівної установи міста Рязанової В. та директорки Маріупольського краєзнавчого музею Капустнікової Н. обговорювалися під час робочих зустрічей гаранта ОНП д.і.н., професора Романцова В. та аспірантів Гончаренко І., Гузя А.

(http://history.mdu.in.ua/news/obgovorennya_rezultativ_virobnichoji_arkhivnoji_praktiki_studentiv_4_kursu_specialno_sti_istorija_ta_arkheologija/2021-04-01-262;

http://history.mdu.in.ua/news/zustrich_studentiv_ii_kursu_specialnostej_istorija_ta_arkheologija_ta_serednja_osvita_i_storija_zi_spivrobotnikami_mariupolskogo_muzeju/2021-03-10-234).

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

В МДУ діє навчальна лабораторія з організації практик та працевлаштування випускників (<http://mdu.in.ua/index/vopr/v-114>). Відповідно до Положення про навчальну лабораторію з організації практик та працевлаштування випускників МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/pidrozidily/polozhennja-laboratorija_oprv.pdf) завдання навчальної лабораторії є здійснення моніторингу працевлаштування випускників МДУ шляхом збору доповідних записок від кафедр. На основі аналізу наданої інформації формується щорічний загальний звіт щодо їх працевлаштування, який обговорюється на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів та університету.

Щодо здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії з історії та археології, то перший випуск відбувся у червні 2020 р., наразі навчання закінчила одна аспірантка Копань А., її захист дисертації відбувся у разовій Спеціалізованій вченій раді Маріупольського державного університету ДФ 12.093.001 у жовтня 2020 р. (рішення про присудження ступеня доктора філософії наказом МОН від 26.11.2020). Здобувачка під час навчання мала постійне місце роботи в Маріупольському навчально-виховному комплексі «Лицей - школа №48», зараз у відпустці для догляду за дитиною. У подальшому планується регулярно підтримувати зв'язок із випускниками через опитування.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У МДУ функціонує система забезпечення якості вищої освіти, яка спрямована на виявлення недоліків в ОП та/або освітній діяльності з її реалізації. Кафедрою історичних дисциплін систематично аналізуються усі складові освітнього процесу щодо реалізації ОП Історія та археологія. Питання якості вищої освіти розглядалися на засіданнях кафедри та на засіданнях вченої ради історичного факультету МДУ.

За час підготовки докторів філософії з історії та археології у процесі здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти були виявлені та виправлені наступні недоліки:

- перелік вибірових дисциплін не завжди відповідав науковим інтересам здобувачів, недолік виправлено через систематичне оновлення каталогу елективних дисциплін професійної підготовки аспірантів відповідно до тематики їх наукових досліджень;
- недостатність формування soft skills була виправлена за рахунок розширення переліку дисциплін загальної підготовки, що формують соціальні професійні навички (до ОП 2019 р. додано дисципліну «Ділова українська мова», до ОП 2020 р. – «Педагогіка вищої школи»);
- задля оптимізації індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів щорічно в процесі оновлення робочих програм дисциплін переглядаються тематики самостійних робіт та індивідуальних науково-дослідних завдань відповідно до наукових інтересів здобувачів;
- для якісного забезпечення дистанційного навчання викладачі пройшли курси підвищення кваліфікації з оволодіння методикою викладання в умовах дистанційного навчання: Лисак В.Ф. «Використання безкоштовних онлайн-ресурсів для організації навчального процесу в дистанційній формі», Сумський державний університет, 2021 р. Коробка В.М. «Розробка дистанційного курсу», МДУ, 2018 р.;
- розширена можливість впровадження елементів неформальної освіти;
- аспіранти беруть участь у відкритих лекціях та майстер-класах із залучення фахівців з інших ЗВО України;
- з метою поглиблення оволодіння сучасними методологічними підходами до переліку вибірових дисциплін розроблено курс «Повсякденне життя українського селянства 1950-1960-х рр.»;
- розширено перелік наукових напрямів дослідження, що визначатимуть потенційні тематики дисертаційних робіт (запропоновано нові теми: Історія археологічних досліджень Північного Приазов'я; Племена інгульської катакомбної культури (за матеріалами поховальних пам'яток); Зрубна культура Північного Приазов'я (за матеріалами поселенських пам'яток).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

ОП третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 032 Історія та археологія проходить акредитацію вперше. За результатами попередніх акредитацій освітніх програм першого та другого рівнів вищої освіти рекомендації Національного агентства були враховані при удосконаленні системи внутрішнього забезпечення якості:

1. Оновлено внутрішню нормативно-правову базу університету:

- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в МДУ

(http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpech.pdf);

- Положення про організацію освітнього процесу в МДУ

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf);

2. Розроблено:

- Положення про організацію та проведення опитувань стейкхолдерів в МДУ

(http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_opituvannja_stejkholderiv10.06.20.pdf);

- Положення про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в МДУ (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/pro_rozrobku-monitoring-peregljad-udoskonalennja_t.pdf);

- Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/porjadok_viznannja_neformalna_osvita.pdf);
- Положення щодо політики розвитку soft skills в МДУ (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_soft_skills.pdf).

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Університет активно запроваджує культуру якості освіти в академічному середовищі через роз'яснювальну роботу, просвітницькі заходи, систему морального заохочення тощо. Проводиться робота щодо ознайомлення учасників академічної спільноти з новими тенденціями через різноманітні заходи (конференції, семінари тощо). Всі учасників освітнього процесу (викладачі, науковці, навчально-допоміжний персонал, здобувачі вищої освіти) залучені до забезпечення якості освіти, мотивації здобувачів вищої освіти до отримання якісних освітніх послуг є одним з ключових принципів СВЗЯ в університеті.

Для врахування побажань здобувачів щодо якості та об'єктивності провадження освітньої діяльності, якості викладання навчальних дисциплін, наявної системи оцінювання та організації самостійної роботи в МДУ проводяться щорічні опитування студентів.

Крім того, академічна мобільність передбачає можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

В Університеті визначено такі рівні системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти: здобувацький, викладацький, кафедральний, факультетський, університетський (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpech.pdf).

Система внутрішнього забезпечення якості в МДУ передбачає: кадрове забезпечення освітньої діяльності, оцінювання науково-педагогічних та педагогічних працівників; матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; систему запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти.

Контроль за дотриманням нормативних вимог та принципів СВЗЯ здійснюють у межах своїх службових обов'язків проректори, керівники структурних підрозділів.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Забезпечення публічності інформації про ОНП, ступені вищої освіти та кваліфікації є однією із складових системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ. Публічність інформації забезпечується згідно із Законом України «Про вищу освіту», наказом МОН України від 19.02.2015, №166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

В університеті проводиться систематичне оновлення та підтримання в актуальному стані інформації, що підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті МДУ Права і обов'язки учасників навчального процесу регулюються наступними документами ЗВО:

1. Статут МДУ, затверджений Наказом № 53 МОН України від 13 січня 2017 р. (http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/statut_mdu.pdf).
 2. Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом МДУ на 2015-2020 рр. від 23 березня 2015 р. (http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/kolektivnij_dogovor_mizh_administracieju_ta_trudov.pdf).
 3. Зміни до колективного договору від 25.04.2015 (http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/zmini_do_kolektivnogo_dogovoru.pdf).
 4. Правила внутрішнього розпорядку МДУ від 18.09.2017 р. (http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/pravila_vnutrishnogo_rozporjadku_mdu.pdf).
 5. Етичний кодекс МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf).
 6. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в МДУ (<http://mdu.in.ua/Dokumenty/systema.pdf>).
- Доступність цих документів забезпечується на офіційному на сайті МДУ у розділі «Установчі документи» (http://mdu.in.ua/index/ustanovchi_dokumenty/0-153).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2020/onp_istorija_ta_arkheologija-2020-2021.pdf

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

ОНП розроблена із врахуванням наукових інтересів аспірантів. Про це свідчить корекція ОНП протягом її реалізації (<http://mdu.in.ua/index/onp/o-293>).

Нормативні дисципліни циклу загальної та професійної підготовки аспірантів надають можливість здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження та захистити дисертацію. Мета та завдання дисциплін вільного вибору аспірантів зорієнтована на демонстрацію і засвоєння алгоритму індивідуального дослідження, ведення власного пошуку історичних джерел, аналіз та узгодження евристичного матеріалу, збагачення історіографічної бази тем.

Розвитку наукового світогляду аспірантів сприяють освітні компоненти навчальних дисциплін «Актуальні проблеми філософії» та «Методологія наукової діяльності». Поміж іншим, здійснюється опанування здобувачами загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, розвиваються універсальні навички дослідника. Здатність представлення та обговорення наукових результатів іноземною (англійською) мовою в усній та письмовій формах забезпечується на заняттях навчальної дисципліни «Наукова комунікація іноземною мовою (англійська)».

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Підготовка здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності здійснюється через дисципліни циклу професійного підготовки: «Історія України: сучасне бачення», «Актуальні проблеми української історіографії», асистентську / науково-дослідну практику.

Здобуття глибинних знань та набуття універсальних навичок із спеціальності, в межах якої аспірант проводить дослідження, відбувається під час вивчення дисциплін загальної та професійної підготовки: засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, оволодіння термінологією досліджуваного наукового напрямку, знання інформаційних ресурсів (включаючи ті, які базуються на ІКТ) доступних для дослідження в спеціальній історичній області та суміжних областях, навички презентування результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організація та проведення навчальних занять, управління науковими проектами, здатність пошуку історичних джерел, аналіз та узгодження відомостей з різних документів, розуміння власного внеску в науку.

На досягнення наукових цілей аспірантів, поглиблення професійних знань, пов'язаних з фокусом наукових досліджень, направлено вивчення вибіркового дисциплін: «Повсякденне життя українського селянства у 1950 – 1960-х рр.», «Маріупольський повіт на шляхах суспільної модернізації (1860 –ті – 1914 рр.)», «Маріупольський повіт в подіях української революції 1917 – 1921 рр.».

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

До змісту ОНП включена навчальна дисципліна та практична підготовка, що забезпечують здобуття викладацьких компетентностей аспірантів. Обов'язковим компонентом ОНП є дисципліна «Педагогіка вищої школи» (3 кредити ЄКТС), що має на меті дати здобувачам доктора філософії цілісну та логічно-последовну систему знань про основи процесу професійної підготовки кадрів вищої кваліфікації, розкрити теоретико-методологічні засади організації освітнього та виховного процесу у закладі вищої освіти, методики і технології викладання навчальних дисциплін (у тому числі історичних) в системі університетської освіти.

Відповідно п. 1.3.3. Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Маріупольського державного університету здобувачі третього рівня вищої освіти можуть обрати асистентську практику у четвертому семестрі (упродовж чотирьох тижнів загальним обсягом 4 кредити ЄКТС). Під час виконання обов'язків асистента аспіранти набувають практичні навички та досвід необхідний для викладання дисциплін за профілем отриманої спеціальності у закладах вищої освіти після отримання освітньонаукового рівня PhD.

Програма асистентської практики передбачає: ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням навчальної дисципліни за якою будуть проводитись заняття практикантом; розробку власних планів та конспектів лекційних та семінарських занять; проведення лекційних та семінарських занять (або виконання іншого виду аудиторного та позааудиторного навчального навантаження).

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

У Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у МДУ (29.06.2016, №218) зафіксовано процедуру визначення наукового керівника. На кафедрі історичних дисциплін науковий керівник призначається аспіранту в залежності від його наукових інтересів, після чого визначається тема дослідження. Визначення тематики дисертаційних досліджень здійснюється відповідно до наукової теми кафедри «Актуальні проблеми історії України. Сучасне бачення» (державний реєстраційний номер: 0118U003556).

Потенційні сфери наукових досліджень аспірантів корелюються з науковими інтересами керівників та відображені на сайті аспірантури (http://mdu.in.ua/index/sfery_doslidzhen_aspirantiv/o-161).

Приклади дотичності публікацій керівників до тем дисертацій аспірантів:

- Лисак В.Ф. «Повсякденність українських селян в умовах радянської дійсності (1950 – 1960-ті рр.)» / Пістелева Д. «Повсякденне життя інтелігенції Донецької області у в 90-ті рр. ХХ ст. – на початку ХХІ ст.», Гончаренко І. «Повсякденне життя православного населення українських земель у другій половині ХVI ХVII ст.»;
- Романцов В.М. «Українська революція. Події 1917 р. в Маріуполі» / Папац А. «Заклади середньої освіти Катеринославської губернії у другій половині ХІХ – на початку ХХ століття», Алфьоров О. «Національне питання в подіях Української революції на Півдні України (березень 1917 – квітень 1918 рр.)», Гузь А.М. «Культурно-освітня діяльність Римо-Католицької церкви на території підросійської України в кінці 40-х рр. ХІХ - на початку ХХ ст.».

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

МДУ організаційно та матеріально забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів. Створені безпечні умови для проведення наукового дослідження, належним чином обладнані місця для наукової роботи в читальних залах наукової бібліотеки МДУ, лабораторії соціологічних досліджень МДУ (<http://history.mdu.in.ua/index/socdoslidzhennja/o-26>), Музеї історії та археології МДУ (<http://history.mdu.in.ua/index/museum/o-6>), комп'ютерних лабораторіях з необхідним програмним забезпеченням, мультимедійними засобами.

Результати наукових досліджень аспірантів апробуються на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях: Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи (Маріуполь, 2017, 2018); Україна у світовому історичному просторі (Маріуполь, щорічно); Актуальні проблеми науки та освіти (Маріуполь, щорічно) (http://mdu.in.ua/index/materiali_konferencij/o-147). Здобувачам надається можливість публікації наукових статей у фаховому виданні «Вісник МДУ. Серія: Історія. Політологія» (категорія «Б»), що включено до міжнародної наукометричної бази даних «Index Copernicus International» (виходить з періодичністю два рази на рік) (<http://visnyk-politologia.mdu.in.ua/>).

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Одним із пріоритетних напрямків діяльності МДУ є розвиток міжнародної співпраці. Ця діяльність сприяє забезпеченню можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти (http://mdu.in.ua/news/vorkshop_effective_micro_lecturing_dlja_aspirantiv_ta_starshokursnikiv_mdu/2016-11-02-1522;

http://history.mdu.in.ua/news/vpershe_za_kordonom_arkheologichna_ekspedicija_mdu_provoditime_doslidzhennja_ser_ednovichnikh_poselen_u_slovachchini/2019-07-22-3). Здійснюється співпраця з фондом Левендіса

(http://history.mdu.in.ua/news/arkheologi_mdu_vidkrili_novij_polovij_sezon/2019-07-01-8;

http://history.mdu.in.ua/news/u_muzeji_mdu_vidkrilasja_vistavka_arkheologichnikh_znakhidok_ekspediciji_universitetu/2019-12-20-97), запроваджено участь у міжнародній програмі обмінів студентів, аспірантів, викладачів та науковців країн-членів Євросоюзу «Еразмус+»

(http://mdu.in.ua/news/docent_mdu_svitlana_arabadzhi_vidvidala_italiju_u_ramkakh_mizhnarodnogo_proektu_erazmus/2019-06-11-3138;

http://mdu.in.ua/news/docent_mdu_svitlana_arabadzhi_vidvidala_turciju_u_ramkakh_mizhnarodnogo_proektu_erazmus/2019-05-10-3064), а також у міжнародному молодіжному проєкті «Історія починається в родині» (

http://mdu.in.ua/news/docent_mdu_svitlana_arabadzhi_vzjala_uchast_u_mizhnarodnomu_forumi_u_shvejcariji/2018-08-01-2617).

Аспіранти беруть участь в обговоренні питань альтернативного бачення і пояснення подій у світі, т. зв. «теорії змови» (http://history.mdu.in.ua/news/v_disput_klubi_vikliki_khkhshi_stolittja_obgovorili_teoriji_zmovi/2021-03-29-258).

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Професор Лисак В. брала участь у проєкті Еразмус+ «Переосмислення регіональних досліджень: Балто-Чорноморський зв'язок»

(http://mdu.in.ua/news/erazmus_vikladachi_mdu_projshli_trening_u_providnomu_universiteti_litvi_i_vidvidali_sejm/2018-12-11-2839; http://mdu.in.ua/news/spivrobotniki_mdu_zvituvati_pro_robotu_proektu_erazmus_u_polshhi/2019-04-17-3024).

Мета програми: модернізація регіональних досліджень в Україні через впровадження англійської магістерської програми з регіональних досліджень Балто-Чорноморського регіону. У своїй основі проєкт націлений на підвищення ефективності діяльності університетів України для задоволення потреби у всебічних знаннях у дисципліні міжнародних відносин та регіональних досліджень. Дворічна магістерська програма з регіональних досліджень Балто-Чорноморського регіону, яка буде запроваджена англійською мовою у Львівському

національному університеті імені Івана Франка, а також її модулі будуть застосовані в Маріупольському державному університеті, що надає можливість здобувачам отримати міждисциплінарний досвід навчання у поєднанні з інноваційними викладацькими практиками. Програму зорієнтовано як на українських, так і на іноземних здобувачів, чий академічний інтерес або практична діяльність тісно пов'язані з Балтійським та Чорноморським регіонами.
Аспіранти можуть долучитися до втілення цієї програми.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Академічна доброчесність є основоположним принципом дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності МДУ – освітній, науковій, виховній. Здійснюється популяризація та поширення академічної доброчесності серед аспірантів та наукових керівників, роз'яснення відповідальності за її порушення, створення атмосфера нульової толерантності до її недотримання (http://mdu.in.ua/index/informacijna_baza/o-300).
У рамках ОНП дії спрямовані на вивчення, роз'яснення та популяризацію документів, що визначають рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо), зокрема: Положення про академічну доброчесність в МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf), Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_zapobigannja_ta_vijavlen_akadem_pl.pdf).
Результати досліджень наукових керівників та аспірантів проходять перевірку на наявність текстових збігів (Договір на 7 років від 25.06.2018), що є підставою для додаткової перевірки на наявність академічного плагіату. Науковий керівник здійснює моніторинг текстів наукового доробку здобувачів вищої освіти до його публікації за допомогою програми Unicheck.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У МДУ встановлено конкретні правила дотримання академічної доброчесності у Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ (нова редакція) (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_zapobigannja_ta_vijavlen_akadem_pl.pdf).
Відповідальність за порушення академічної доброчесності встановлена у Положенні про академічну доброчесність в МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf). Учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання, інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.
Особам, які вчинили порушення академічної доброчесності, наукове керівництво забороняється. Професори, які здійснюють наукове керівництво здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії ОНП Історія та археологія дотримуються у процесі наукового пошуку правил академічної доброчесності.
У процесі підготовки докторів філософії з історії та археології порушень академічної доброчесності науковими керівниками та здобувачами не виявлено.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Впровадження ОНП Історія та археологія посвідчує, що її сильними сторонами є:

- залучення до навчальної діяльності висококваліфікованих науково-педагогічних працівників, які мають великий досвід роботи та володіють високим професійним рівнем викладання історичних дисциплін, здійснюють активну наукову діяльність;
- дисципліни професійної підготовки забезпечують не тільки теоретичну підготовку майбутніх фахівців з історії та археології, але і дає змогу опановувати методологічні підходи для підготовки науковців-істориків;
- застосування у навчальному процесі сучасних інформаційно-комунікаційних засобів, використання системи дистанційного навчання LMS Moodle-МДУ, електронних ресурсів наукової бібліотеки МДУ;
- залучення стейкхолдерів до освітнього процесу, в тому числі до перегляду та оновлення ОНП;
- реалізація спільного дослідницького проєкту із залученням викладачів та здобувачів ступеня доктора філософії за ОНП у межах комплексної науково-дослідної теми кафедри «Актуальні проблеми історії України. Сучасне бачення», участь здобувачів у щорічній Всеукраїнській науково-практичній конференції «Україна в світовому історичному просторі», у підсумковій науково-практичній конференції викладачів «Актуальні проблеми науки та освіти», у Декаді студентської науки, у наукових конференціях, які проводяться в інших закладах вищої освіти;
- видання Вісника МДУ. Серія: Історія. Політологія, включено до Переліку наукових фахових видань України з історичних наук за спеціальністю 032 (наказ МОН України № 409 від 17.03.2020) з присвоєнням категорії «Б» та в міжнародну наукометричну базу даних "Index Copernicus International s.p.z o.o." (Польща);
- врахування досвіду стажування та участі у грантових проєктах при розробці змісту компонентів ОНП;
- співпраця кафедри з академічною спільнотою інших українських ЗВО та зарубіжних країн (проведення спільних науково-комунікативних заходів, отримання консультацій міжнародних експертів за напрямом дисертаційних досліджень).

Слабкі сторони ОП:

- Відсутність англомовних курсів на ОНП.
- Слабка практика внутрішньої та міжнародної академічної мобільності.
- Недостатня залученість роботодавців-практиків до проведення аудиторних занять.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективним щодо розвитку ОП упродовж найближчих 3-х років вважаємо:

1. Розширення співпраці із внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами:

- здійснення моніторингу ОНП, в тому числі за участю міжнародних стейкхолдерів;
- укладання угод з вітчизняними та зарубіжними університетами, науково-дослідними установами;
- залучення фахівців-практиків галузі до проведення аудиторних занять;
- розвиток існуючої на кафедрі історичних дисциплін наукової школи з історіографії історії України відповідно до напрямів досліджень здобувачів, їхньої часті у програмах всеукраїнської академічної мобільності, реалізація спільних міжнародних наукових проєктів, долучення здобувачів ОНП Історія та археологія до міжнародних наукових програм.

2. Активізація внутрішньої та міжнародної академічної мобільності учасників освітнього процесу:

- удосконалення освітньої та професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників шляхом стажувань, обмінів, участі у спільних проєктах тощо;
- розвиток міжнародної співпраці щодо взаємообміну здобувачів вищої освіти, участі аспірантів у внутрішніх та міжнародних програмах академічної мобільності;
- впровадження англійської мови до викладання окремих модулів/дисциплін;
- розробка та впровадження положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Трофименко Микола Валерійович

Дата: 23.04.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Актуальні проблеми філософії	навчальна дисципліна	<i>Актуальні проблеми філософії _Гудима_РП_ІА (1).pdf</i>	jcvCKwWiQADLL67y8dzFMxszOrDEPfoiyEQoIFgryCg=	Комп'ютери (Intel Celeron G1820/2Гб/500Гб). Доступ до мережі інтернет.
Методологія наукової діяльності	навчальна дисципліна	<i>Робоча програма_Методологія наукової діяльності _асп_2020 .pdf</i>	UoAgHcIhK7NBAlrwYw5mkk101UlLoHnLlqkp1BTAq4=	Інтерактивна дошка Panasonic, проектор Epson EB-S03
ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	навчальна дисципліна	<i>робоча програма ІКТ.pdf</i>	UscY3/Qb+WpyaKRXzXnRIJp1bJe4ZOu1DJ+PnrIwEWk=	Комп'ютери: кількість 16 шт. (Intel Pentium G3250/4Гб/500Гб) з виходом до мережі Інтернет. Програмне забезпечення: Microsoft Windows 10 Pro/Microsoft Office 2013 Standard
Наукова комунікація іноземною мовою	навчальна дисципліна	<i>РП Наукова ком іноз.мов.pdf</i>	ZDz4GT3wpL2Ya5KRJ4vWqfobyvepl23qZryVNjstotM=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор мультимедійний BENQ-MS506
Ділова українська мова	навчальна дисципліна	<i>РП Ділова українська мова _асп.pdf</i>	CGCrP8cRDuigVDdgp96+s9CLANnEQqKMGqNpoyYvK8=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор мультимедійний Acer X125H. Доступ до мережі інтернет. Ресурси наукової бібліотеки МДУ
Педагогіка вищої школи	навчальна дисципліна	<i>РП педагогіка вищої_школи_ІА.pdf</i>	539HWA13WxHPN8IdafTaFZYXA59HB6LTTRRSQ2WfMIM=	Інтерактивна дошка Triumph Board DUALTOUCH 96, проектор Acer S1283E
Асистентська практика	практика	<i>Програма АП 2020-2021.pdf</i>	WVUvk1tvO+TBHOZo/gDzuvdxVJT3/RVns2xFmP5B/B8=	не потребує
Науково-дослідна практика	практика	<i>Робоча програма НДП_ІА.pdf</i>	4oRDPiOUG2nn38DVW8l4RnkXiBD/H+eTSw7d1h2vAHw=	не потребує
Актуальні проблеми української історіографії	навчальна дисципліна	<i>Робоча програма_Актуальні пробл укр історіограф_асп_2020 для роботи (1).pdf</i>	2JLpDGVIC3156BEoISqWYNK/gnEyxWrG8V3HzTAvig=	Мультимедійний проектор Acer X127H .Екран для мультимедійного проектора настінний. Дошка для маркера.
Історія України: сучасне бачення	навчальна дисципліна	<i>РП Іст Укр_сучасне бачення_асп_2020 для роботи (1).pdf</i>	qhz1pHNk2s+7uGqQToJxBGy7doC/1rpCM79TRllBxuc=	Мультимедійний проектор Acer X127H .Екран для мультимедійного проектора настінний. Дошка для маркера.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
--------------	-----	--------	-----------------------	------------------------	------	---	---------------

159409	Мороз Оксана Анатоліївна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет філології та масових комунікацій	Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1993, спеціальність: Українська мова та література, Диплом кандидата наук ДК 018042, виданий 12.03.2002, Атестат доцента 02ДЦ 013446, виданий 19.10.2006	27	Ділова українська мова	<p>1. Мороз О. А. Ономастична фразеологія в українській та польській мовах у національно-культурному слов'ян-ському просторі. Наукові праці : науково-методичний журнал. Вип. 266. Т. 278. Філологія. Мовознавство. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. С.77-81.</p> <p>2. Мороз О. А. Інноваційні технології навчання морфеміки та словотвору у вищій школі (електрон-ний ресурс). Матеріали XXIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії» 28 – 29 лютого 2016 р. : Збірник наукових праць. – Переяслав-Хмельницький, 2016С. 267-269 /http://conferences.neasmo.org.ua/uploads/conference/file/26/conference_28-29.2.2016.pdf</p> <p>3. Мороз О. А. Оніми в художньому дискурсі Макса Кідрука (на матеріалі роману «Твердиня»). Вісник Донецького національного університету : Науковий журнал. Серія Б. Гуманітарні науки. № 1-2. Вінниця, 2015. – С. 166-172.</p> <p>4. Мороз О. А. До питання про типи переносного значення за суміжністю. Сучасна філологія: актуальні питання та перспективи дослідження : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (20–21 жовтня 2017 р., м. Люблін, Республіка Ч.1 с. 24-26.</p> <p>5. Мороз.О.А. Урок лексикології в сучасній школі: традиційний та інноваційний підходи. Інноваційна педагогіка. 2020. № 30. С.76-80.</p> <p>2. Підвищення кваліфікації 2.1 Підвищення кваліфікації (Маріупольський</p>
--------	--------------------------------	---------------------------------------	---	---	----	------------------------------	--

						<p>державний університет), «Розвиток професійної компетенції викладача ВНЗ» ІПК 2693428 /000402-16 від 09.12.2016</p> <p>2.2 Стажування «Організація освітнього процесу в галузі філологічних наук в Україні та країнах ЄС» (Венеціанський університет Ка' Фоскарі (Італія) (180 год./ 6 кр.) сертифікат №FSI-24236-CaF від 02.10.2020</p> <p>3. Участь у семінарі</p> <p>3.1 Он-лайн семінар «Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти: розвиток освітніх програм та їх акредитація» 24.11.2020</p> <p>4. Участь у конференції</p> <p>4.1 Соціокомунікативний простір України: історія та сьогодення: Всеукраїнська наук.-практ. конф. до 125-річчя від дня народження М.Т. Рильського. Київ, 20 – 21 лютого, 2020 р.</p> <p>4.2 Актуальні проблеми науки та освіт. XXII підсумкова науково-практична конференція викладачів МДУ, лютий, 2020.</p> <p>4.3 Мова у світлі класичної спадщини та сучасних парадигм. Міжнародна науково-практична конференція. м. Львів, 13-14 березня 2020 року</p> <p>4.4. INNOVATIVE DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION. II International Scientific and Practical Conference Athens, Greece 26-28 April 2020.</p> <p>4.5 Міжнародна інтернет-конференція «Сучасні славістичні студії: основні напрями і перспективи досліджень», Маріупольський державний університет, 18-29 травня 2020</p>	
362259	Гудима Ігор Петрович	Професор, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом доктора наук ДД 006967, виданий	21	Актуальні проблеми філософії	1. Гудима І.П. Концепції неодетермінізму в сучасній науковій та

11.10.2017,
Диплом
кандидата наук
КН 012301,
виданий
24.08.1996,
Атестат
доцента ДЦ
002836,
виданий
18.10.2001

гуманітарній
проекція. Софія.
Гуманітарно-
релігієзнавчий вісник.
Київський
національний
університет імені
Тараса Шевченка–
Київ. – N 2 (14) 2020.
2.Гудима І.П.
Пробабілістичний
метод Річарда
Суінберна як засіб
побудови нової
теїстичної космології.
Софія. Гуманітарно-
релігієзнавчий вісник.
Київський
національний
університет імені
Тараса Шевченка–
Київ. – N 1 (13) 2019.
3.Гудима І.П. Проект
теїстичної космології
Річарда Суінберна:
нові тенденції в
теології. Гілея:
науковий вісник.
Збірник наукових
праць. – К., 2017.
Випуск 118.
4.Гудима І.П. Віра в
чудо: окремі питання
методології
дослідження. Гілея:
науковий вісник.
Збірник наукових
праць. – К., 2016.
Випуск 108.
5.Гудима І.П. Питання
чуда в перспективі
сучасних світоглядних
категорій. Гілея:
науковий вісник.
Збірник наукових
праць. – К., 2016.
Випуск 106.
6.Гудима І.П.
Промисел Божий та
чудо як елементи
теологічних
інтерпретацій
релігійної картини
світу. Актуальні
проблеми філософії та
соціології. Науково-
практичний журнал. -
Випуск 9. – Одеса,
2016.
7.Гудима І.П. Ідеї
божественної
іманентності в
творчості
Клайва Стейнпльзюїс
а. - Гілея: науковий
вісник. Збірник
наукових праць. – К.,
2015. Випуск 105.
8.Гудима І.П.
Християнська
доктрина чуда та
сучасні натуралістичні
концепції вихідної
номології світобудови.
- Актуальні проблеми
філософії та
соціології. Науково-
практичний журнал, -
Випуск 7. – Одеса,
2015.
9.Гудима І.П.

Проблема модусу
реальності чуда в
сучасній
християнській
теології. - Вісник
Національної академії
державного
управління при
Президентів
України. – К., 2015.
Випуск 4.
10.Гудима І.П.
Пошуки
основоположних
принципів сучасної
теології чуда
католицьким
кардиналом
Вальтером Каспером. -
Українське
релігієзнавство.
Бюлетень, 74. – Київ,
2015.
11.Гудима І.П. Сучасна
християнська теологія
і наука: спроба
конвергенції істини.
Філософські проблеми
XXI століття:
Монографія. –
Черкаси: ФОП
Гордієнко Є.І., 2016. –
210 с. У співавторстві.
(особистий внесок – 2
у.д.а.).
12.Гудима І.П.,
Гудима Н.П. «И
сотвори святое
диво...» (Благання
дыва в «Псалмах
Давидових» Т.Г.
Шевченка). Наш
Шевченко.
Монографія. - –
Черкаси: ФОП
Гордієнко Є.І., 2016. -
306 с. У співавторстві.
(особистий внесок –
0,5 у.д.а.).
13.Гудима І.П.
Феномен чуда в
християнському
світорозумінні та
практиці:
філософсько-
релігієзнавчий аналіз
. – Черкаси:
Монографія, видав.
Чабаненко Ю., 2012.
– 352 с.
14.Гудима І.П.
Сучасна філософія:
основні розділи,
поняття, проблеми,
ідеї. Навчальний
посібник. / у
співавторстві. - За ред.
О.В.Кулешова; -
Міністерство освіти і
науки України,
Черкаський
державний
технологічний
університет.-
Черкаси,: ФОП
Гордієнко Є.І., 2017. -
156 с. (Особистий
внесок – 1, 8 у. д. а.).
15.Гудима І.П.
Релігієзнавство: курс
лекцій для студентів

							усіх форм навчання. – Черкаси, 2018 .- ЧДТУ . – 100 с. 16.Гудима І.П. Логіка: курс лекцій для студентів усіх форм навчання. – Черкаси, 2011. - ЧДТУ . – 135 с.
173360	Романцов Володимир Миколайович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1977, спеціальність: Історія, Диплом доктора наук ДД 005473, виданий 14.12.2006, Диплом кандидата наук ИТ 015521, виданий 28.11.1990, Аттестат доцента ДЦ 003165, виданий 28.01.1994, Аттестат професора 12ІР 007453, виданий 23.12.2011	37	Історія України: сучасне бачення	1. Романцов В.М. Становлення козацької держави у добу Національно-визвольної війни (проблема в українській історіографії 40-х років ХІХ – початку ХХ ст.) : монографія. – Донецьк : ДонНУ, 2005.- 284 с. 2. Проблеми становлення Гетьманщини в українській народницькій історіографії // Гілея: Науковий вісник : зб. наук. пр. – Київ, 2011. – Вип. 50 (№8). – С. 251–257. 3. Проблема хронологічних меж Національно-визвольної війни українського народу середини ХVІІ ст. у вітчизняній історіографії // Схід. – 2011. – № 3. – С. 122–124. 4. Національно-визвольна війна українського народу середини ХVІІ ст. і становлення козацької держави: проблема в українській історіографії : навч. посібник. – Маріуполь : МДУ, 2013. – 189 с. – Співавт. Н. І. Романцова. 5. Романцов В.М., Романцова Н.І., Тарасов С.В. Українська історіографія ХІХ – початку ХХ ст. Навчальний посібник. Маріуполь: МДУ, 2014. С. 145. 6. Романцов В.М. Новітні підходи до методики та методології історичного дослідження. Методичні рекомендації щодо вивчення дисциплін для аспірантів спеціальності «Історія та археологія» . Методичні рекомендації. Маріуполь: МДУ, 2016. – 40 с. 7. Романцов В.М. Поселок Мангуш в начале своей

приазовской истории// Ими гордится Мангуш: Книга очерков о выдающихся жителях поселка Мангуш. – Мангуш, 2017. – С. 10-17.

8. Романцов В.М., Романцова Н.І. Актуальні проблеми української історіографії. Навчально-методичні рекомендації. Маріуполь, МДУ. 2019.

9. Романцов В.М., Романцова Н.І. POLITICAL EVERYDAY LIFE OF MARIUPOL UKRAINIANS IN THE REVOLUTIONARY PROCESSES OF 1917 ON THE MATERIAL OF PERIODICALS СХІД № 2 (166) березень-квітень 2020 р.С. 102-107.

10. РОМАНЦОВ В.М., РОМАНЦОВА Н.І. THE MARIUPOL LOCAL PUBLIC UNIVERSITY DURING 1917-1920-S: HISTORICAL OVERVIEW IN THE CONTEXT OF MODERN METHODOLOGICAL APPROACHES СХІД № 4 липень-серпень (168) 2020 р.С. 10- 14.

11. Романцов В.М. Північне Приазов`я в подіях Укр.революції 1917-1921 рр. Навч. посібник до елективної дисципліни. Маріуполь, МДУ. 2019.

12. Романцов В.М. POLITICAL EVERYDAY LIFE OF MARIUPOL UKRAINIANS IN THE REVOLUTIONARY PROCESSES OF 1917 ON THE MATERIAL OF PERIODICALS. СХІД № 2 (166) березень-квітень 2020 р.С. 102- 107.

13. Романцов В.М., Романцова Н.І. THE MARIUPOL LOCAL PUBLIC UNIVERSITY DURING 1917-1920-S: HISTORICAL OVERVIEW IN THE CONTEXT OF MODERN METHODOLOGICAL APPROACHES. СХІД № 4 липень-серпень (168) 2020 р.С. 10- 14.

14. Романцов В.М.

Маріупольський повіт у суспільних процесах Української революції 1917 – 1918 рр. Начальний посібник. Том 1 – Маріуполь, 2020.

15. Романцов В.М. Українська революція. Події 1917 р. в м. Маріуполі. // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2017. – Вип.19. – С. 118-129.

16. Романцов В.М. Загострення політичного протистояння в революційних подіях у Маріуполі наприкінці 1917 р// Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2017. – Вип.20. – С. 105-115.

17. Романцов В. М. Становлення Маріупольського міського громадського виконавчого комітету (березень 1917 р.). Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. Маріуполь, 2015. Вип. 13–14. С. 152–159.

18. Романцов В., Пандазі А. Підпільна група ОУН в Маріуполі (жовтень 1941 - червень 1943) // Схід. Аналітично-інформаційний журнал. 2018. № 4. С. 25-30.

19. Романцов В. М. Демократичні перетворення в Маріуполі на початку революції 1917 р. // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. Вип. 12. 2015. С. 95 – 100.

20. Романцов В. М. Етнополітичні та етнокультурні процеси в Маріуполі на початку демократичної революції 1917 р. Історичні уроки для сучасності // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія:

						<p>Збірник наукових праць. 2016. Вип. 16. С. 131 – 138.</p> <p>21. Романцов В. М. Завершальний період Громадянської війни на теренах Маріупольського повіту // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. 2015. Вип. 10. С. 38 – 46.</p> <p>22. Романцов В. М. Маріупольські більшовики в боротьбі за владу в 1917 р. Уроки історії на порозі столітнього ювілею революції // Вісник Маріупольського державного університету Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. 2016. Вип. 17. С.75 – 82.</p> <p>23. Романцов В.М., Пандазі А.В., Гузь А.М. Трагедія Голокосту в Маріуполі доби нацистської окупації // Вісник Маріупольського державного університету Серія: Історія. Політологія, 2018, Вип. 22-23. С. 85-94.</p>	
173360	Романцов Володимир Миколайович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1977, спеціальність: Історія, Диплом доктора наук ДД 005473, виданий 14.12.2006, Диплом кандидата наук ИТ 015521, виданий 28.11.1990, Атестат доцента ДЦ 003165, виданий 28.01.1994, Атестат професора 12ПР 007453, виданий 23.12.2011</p>	37	Актуальні проблеми української історіографії	<p>1. Романцов В.М. Становлення козацької держави у добу Національно-визвольної війни (проблема в українській історіографії 40-х років XIX – початку XX ст.) : монографія. – Донецьк : ДонНУ, 2005.- 284 с.</p> <p>2. Проблеми становлення Гетьманщини в українській народницькій історіографії // Гілея: Науковий вісник : зб. наук. пр. – Київ, 2011. – Вип. 50 (№8). – С. 251–257.</p> <p>3. Проблема хронологічних меж Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. у вітчизняній історіографії // Схід. – 2011. – № 3. – С. 122–124.</p> <p>4. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. і становлення козацької держави:</p>

проблема в українській історіографії : навч. посібник. – Маріуполь : МДУ, 2013. – 189 с. – Співавт. Н. І. Романцова.

5. Романцов В.М., Романцова Н.І., Тарасов С.В. Українська історіографія XIX – початку XX ст. Навчальний посібник. Маріуполь: МДУ, 2014. С. 145.

6. Романцов В.М. Новітні підходи до методики та методології історичного дослідження. Методичні рекомендації щодо вивчення дисциплін для аспірантів спеціальності «Історія та археологія» . Методичні рекомендації. Маріуполь: МДУ, 2016. – 40 с.

7. Романцов В.М. Поселок Мангуш в начале своей приазовской истории// Ими гордится Мангуш: Книга очерков о выдающихся жителях поселка Мангуш. – Мангуш, 2017. – С. 10-17.

8. Романцов В.М., Романцова Н.І. Актуальні проблеми української історіографії. Навчально-методичні рекомендації. Маріуполь, МДУ. 2019.

9. Романцов В.М., Романцова Н.І. POLITICAL EVERYDAY LIFE OF MARIUPOL UKRAINIANS IN THE REVOLUTIONARY PROCESSES OF 1917 ON THE MATERIAL OF PERIODICALS СХІД № 2 (166) березень-квітень 2020 р.С. 102-107.

10. РОМАНЦОВ В.М., РОМАНЦОВА Н.І. THE MARIUPOL LOCAL PUBLIC UNIVERSITY DURING 1917-1920-S: HISTORICAL OVERVIEW IN THE CONTEXT OF MODERN METHODOLOGICAL APPROACHES СХІД № 4 липень-серпень (168) 2020 р.С. 10- 14.

11. Романцов В.М. Північне Приазов`я в подіях Укр.революції 1917-1921 рр. Навч. посібник до елективної дисципліни. Маріуполь, МДУ. 2019.
12. Романцов В.М. POLITICAL EVERYDAY LIFE OF MARIUPOL UKRAINIANS IN THE REVOLUTIONARY PROCESSES OF 1917 ON THE MATERIAL OF PERIODICALS. СХІД № 2 (166) березень-квітень 2020 р.С. 102- 107.
13. Романцов В.М., Романцова Н.І. THE MARIUPOL LOCAL PUBLIC UNIVERSITY DURING 1917-1920-S: HISTORICAL OVERVIEW IN THE CONTEXT OF MODERN METHODOLOGICAL APPROACHES. СХІД № 4 липень-серпень (168) 2020 р.С. 10- 14.
14. Романцов В.М. Маріупольський повіт у суспільних процесах Української революції 1917 – 1918 рр. Начальний посібник. Том 1 – Маріуполь, 2020.
15. Романцов В.М. Українська революція. Події 1917 р. в м. Маріуполі. // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2017. – Вип.19. – С. 118-129.
16. Романцов В.М. Загострення політичного протистояння в революційних подіях у Маріуполі наприкінці 1917 р// Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2017. – Вип.20. – С. 105-115.
17. Романцов В. М. Становлення Маріупольського міського громадського виконавчого комітету (березень 1917 р.). Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. Маріуполь, 2015. Вип. 13–14. С. 152–159.

						<p>18. Романцов В., Пандазі А. Підпільна група ОУН в Маріуполі (жовтень 1941 - червень 1943) // Схід. Аналітично-інформаційний журнал. 2018. № 4. С. 25-30.</p> <p>19. Романцов В. М. Демократичні перетворення в Маріуполі на початку революції 1917 р. // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. Вип. 12. 2015. С. 95 – 100.</p> <p>20. Романцов В. М. Етнополітичні та етнокультурні процеси в Маріуполі на початку демократичної революції 1917 р. Історичні уроки для сучасності // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. 2016. Вип. 16. С. 131 – 138.</p> <p>21. Романцов В. М. Завершальний період Громадянської війни на теренах Маріупольського повіту // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. 2015. Вип. 10. С. 38 – 46.</p> <p>22. Романцов В. М. Маріупольські більшовики в боротьбі за владу в 1917 р. Уроки історії на порозі столітнього ювілею революції // Вісник Маріупольського державного університету Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. 2016. Вип. 17. С.75 – 82.</p> <p>23. Романцов В.М., Пандазі А.В., Гузь А.М. Трагедія Голокосту в Маріуполі доби нацистської окупації // Вісник Маріупольського державного університету Серія: Історія. Політологія, 2018, Вип. 22-23. С. 85-94.</p>	
121317	Омельченко Володимир	Професор, Основне	Економіко-правовий	Диплом спеціаліста,	45	Методологія наукової	1. Regional stakeholders in territory marketing

Якович	місце роботи	факультет	<p>Донецький державний університет, рік закінчення: 1973, спеціальність: економіка та планування матеріально-технічного постачання, Диплом доктора наук ДД 007097, виданий 28.04.2009, Диплом кандидата наук ЭК 016167, виданий 15.02.1984, Аттестат доцента ДЦ 001486, виданий 28.05.1993, Аттестат професора 12ПР 007451, виданий 23.12.2011</p>	діяльності	<p>of Latvian regions / Sergeys Ignatyevs, Oleg Diegtiar, Olga Gaponiuk, Krystyna Osypenko, Vladimir Omelchenko, Andrii Cherkasov // European Research on Management and Business Economics. – р. 1972-1986. (Scopus). 2.Омельченко В.Я. Науково-методологічні основи формування конкурентних переваг суб'єктів економіки в контексті розвитку глобальної інноваційної гіперконкуренції / В.Я. Омельченко // Вісник Хмельницького національного університету: Економічні науки: наук. журн.- Хмельниц, нац. ун-т. – Хмельницький, [б. в.], 2016. – № 3, Т. 2. – С. 146-154. 3. Галузеві особливості конкурентоспроможності в умовах глобалізації / В.Я. Омельченко, А.В. Омельченко // Конкурентоспроможність підприємств в умовах ринкової економіки [монографія]: Том 3. - Одеса: ОНПУ, 2015. – С. 300-322. 4. Омельченко В.Я., Омельченко А.В., Омельченко Г.П. Розвиток електронної логістики в системі світової інформаційної економіки [монографія]. – Маріуполь: Видавництво «МДУ», 2017. - 246 с. 5. Омельченко В.Я. Розвиток маркетингу в умовах інформатизації суспільства: колективна монографія / за ред. О.К. Шафалюка, В.П. Пилипчука. – Київ: вид-во КНЕУ, 2018. – 381 с. 6. Omelchenko V., Omelchenko A., Osipenko K. Development of the supply chain management concept under the conditions of global economic transformations: monograph/ K. Osipenko, V. Omelchenko, A.</p>
--------	--------------	-----------	--	------------	--

						<p>Omelchenko // Розділ у колективній монографії «Business Risk in Changing Dynamics of Global Village2»/edited by N. Marynenko, P. Kumar, I. Kramar, - Ternopil Ivan Pulu National Technical University, 2019.- P. 513, P. 41-53</p> <p>7. Омельченко В.Я. Теоретико-методологічні аспекти управління фінансово-економічною безпекою держави / В.Я.Омельченко // Розділ у колективній монографії «Управління фінансово-економічною безпекою держави та шляхи запобігання зовнішнім та внутрішнім загрозам» .: Маріуполь: МДУ, 2020</p> <p>8. Омельченко В.Я., Омельченко А.П. Развитие методологии планирования с позиций концепции логистики // Jubilee Almanac "Is planning in crisis?", Vol.1, D. Tsenov Academy of Economics, Bulgaria, 2005. – P. 175-181</p> <p>9. Омельченко В.Я. Методологія наукової діяльності: конспект лекцій / Омельченко В.Я. – Маріуполь, МДУ 2018. 129с.</p>	
259971	Шабельник Тетяна Володимирівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Економіко-правовий факультет	<p>Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1999, спеціальність: 050102 Економічна кібернетика, Диплом доктора наук ДД 006431, виданий 27.04.2017, Диплом кандидата наук ДК 039750, виданий 15.03.2007, Аттестат доцента 12ДЦ 025103, виданий 14.04.2011</p>	16	ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	<p>Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection: 1.Т. Shabelnyk, N. Rotanova. O. Diachenko, M. Netroba, L. Tonkykh, O. Tsilmak. The Role and Place of Information and Communication Technologies in the Formation of Professional Competencies of Higher Education. / Systematic Reviews in Pharm, 2020. – Vol. 11, Issue 10. – P. 890-893. DOI: 10.31838/srp.2020.10.133 (Scopus). Очікується індексація у Web of Science: 2.Olena Bulatova, Tetiana Shabelnyk, Tetyana Marena, Nataliia Reznikova. Influence of Regional</p>

Financial Market Models on the Structure of Global Financial Assets / Advances in Economics, Business and Management Research: Proceedings of the 6th International Conference on Strategies, Models and Technologies of Economic Systems Management (SMTESM 2019), Khmelnytskyi, Ukraine, October 4-6, 2019. – Amsterdam: Atlantis Press, 2019. – Vol. 95. - P. 281-285.

3. Olena Bulatova, Tetiana Shabelnyk, Yuri Chentukov, Tetyana Marena. Modeling of the Control System of Business Processes of Management of Region as an Economic Entity / Advances in Economics, Business and Management Research: Proceedings of the 7th International Conference on Modeling, Development and Strategic Management of Economic System (MDSMES 2019), Ivano-Frankivsk, October 24-25, 2019.. - Amsterdam: Atlantis Press, 2019. – Vol. 99. P. 206-211.

4. Piskunov S., Yuriy R., Shabelnyk T., Kozyr A., Bashynskyi K., Kovalev L., Piskunov M. Method And Mathematical Algorithm For Finding The Quasi-Optimal Purpose Plan // International Journal of Computer Science and Network Security. 2021. Vol. 21 No. 2 pp. 88-92.

Очікується індексація у Scopus:

5. Tetiana Shabelnyk, Serhii Krivenko, Nataliia Rotanova, O Diachenko, I Tymofieieva, A Kiv. Integration of chatbots into the system of professional training of Masters / CEUR Workshop Proceedings: Cloud Technologies in Education : Proceedings of the 8th Workshop (CTE), December 18, 2020, Kryvyi Rih, Ukraine. – 2020. – In print.

<http://repository.mdu.n.ua/jspui/handle/123456789/1899>

Наукові публікації у наукових виданнях, включених до переліку наукових

фахових видань України:
6.Шабельник Т.В. Класифікація основних суб'єктів та об'єктів сучасного фармацевтичного ринку України. / Бізнесінформ. – Харків: ХНЕУ, 2016. – №4 (459). – С. 289–293.
7.Шабельник Т.В. Особливості проектування фізичної моделі системи підтримки прийняття рішень фармацевтичного підприємства / Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка // Збірник наукових праць. – Маріуполь: МДУ, 2018. – С. 14-22.
8.Шабельник Т.В. Інформаційні системи підтримки прийняття рішень в умовах глобалізації фармацевтичного ринку. / Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: Збірник наукових праць. – Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ», 2018. – Вип. 18. – С. 86-91.
9.Шабельник Т.В. Особливості попиту світового фармацевтичного ринку. / Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – Полтава: ПУЕТ, 2019. №2.
10.Шабельник Т.В. Моделі та методи дослідження світового фармацевтичного ринку: переваги та недоліки / Т.В.Шабельник // Вісник Маріупольського державного університету. Сер. : Економіка. – 2019. – Вип. 17. – С. 5-11.
11.Шабельник Т.В., Горбашевська М.О., Тимофєєва І.Б. Інформаційно-технічний інструментарій запобігання та виявлення академічного плагіату в Україні. / Фізико-математична освіта. - 2019. - Випуск 4 (22). - С. 130-136.
12.Шабельник Т.В. Марена Т.В.,

Шабельник М.М.
Моделювання виникнення світових фінансових криз у системі забезпечення фінансової безпеки країн. / Бізнесінформ. – Харків.: ХНЕУ.- 2020. - №3 – С.75-82.

13. Olena Bulatova, Tetyana Marena, Yuri Chentukov, Tetiana Shabelnyk, The impact of global financial transformations on the economic security of Central and Eastern European countries./ Public and Municipal Finance. – Sumy.: Business Perspectives. - 2020. – Vol. 9, Issue 1. - P. 1-13.

14. Шабельник Т.В. Кривенко С.В. Конєва О.І. Система автоматичного пілотування безпілотних летальних апаратів в умовах відсутності радіозв'язку. / Кібербезпека: освіта, наука, техніка. – Київ.: Київський університет імені Бориса Грінченка. – 2020. - №1. - С. 93-103.

15. Шабельник Т.В. Марена Т.В., Шабельник М.М. Сучасні підходи до типологізації світових фінансових криз. / Бізнесінформ.- 2020. - №10. – С.6-13.

Підручники, навчальні посібники, монографії:

16. Social and legal aspects of the development of civil society institutions: collective monograph, Part I («Complex of system-dynamic simulation models of management and control of stocks of pharmaceutical products») // Warsaw: VMT Erida Sp.z o.o., 2019. 536 p. P. 6-18. (Розділ у колективній монографії).

17. Ротаньова Н.Ю., Шабельник Т.В. Особливості практичної підготовки здобувачів вищої освіти з галузі «Інформаційні технології» за освітнім компонентом «Вища математика». Математична освіта: минуле, сьогодення, майбутнє, до 100-річчя від дня народження О.Ф. Семеновича:

монографія / за ред.
Н.А. Тарасенкової. –
Черкаси: Видавець
ФОП Гордієнко, 2020.
– С. 189-195. (200 с.)
(Розділ у колективній
монографії).

18. Шабельник Т.В.
Математичне
моделювання
соціально-
економічних систем :
навч. посіб. / Т.В.
Шабельник;
Маріупольський
державний
університет, кафедра
математичних методів
та системного аналізу.
– Маріуполь : МДУ,
2019. - 135 с.

19. Шабельник Т.В.
Кривенко С.В.,
Дяченко О.Ф.
Економічна
інформатика: навч.
посіб. Маріуполь :
МДУ, 2020. - 102 с.

20. Шабельник Т.В.
Дяченко О.Ф.
Математичні методи
інтелектуального
аналізу даних.
Маріуполь : МДУ,
2021. - 163 с.

Методичні вказівки:
21. Шабельник Т.В.
Математичне
моделювання
соціально-
економічних систем :
метод. вказівки для
проведення
практичних занять та
організації
самостійної роботи
студентів
спеціальності 124
Системний аналіз.
Маріуполь : МДУ,
2019. - 69с.

22. Шабельник Т.В.
Математичні методи
системного аналізу :
метод. вказівки для
проведення
практичних занять та
організації
самостійної роботи
студентів
спеціальності 124
Системний аналіз.
Маріуполь : МДУ,
2019. - 47с.

Науково-популярні
та/або
консультаційних
(дорадчих) та/або
дискусійних
публікацій з наукової
або професійної
тематики:
23. Шабельник Т.В.,
Лисенко Ю.Г. Моделі
дистанційних
навчальних
технологій як фактор
підвищення
конкурентоспроможн
ості сучасного закладу
вищої освіти. //

Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи : матер. II міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 18–19 квітня 2018 р. – Маріуполь : МДУ, 2018. - С. 96–97

24. Шабельник Т.В. Точки контролю системи інформаційної безпеки підприємства за економічними індикаторами.// Інформаційні технології у науці, освіті, виробництві: зб. тез I Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Маріуполь, 26 квіт. 2018 р. / уклад. І. Б. Тимофєєва, О. Ф. Дяченко. - Маріуполь : МДУ, 2018. -С. 178–180.

25. Шабельник Т.В. Визначення структурних елементів комп'ютерної імітації процесу управління запасами фармацевтичного підприємства. Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова.- Маріуполь: МДУ, 2019. - С.76-77.

26. Шабельник Т.В. Лисенко Ю.Г. Розробка системи інтегрованої інформаційної служби фармацевтичного підприємства.// Математичні методи, моделі та інформаційні технології у науці, освіті, економіці, виробництві : зб. тез I Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. з проблем вищої освіти і науки, м. Маріуполь, 26 квіт. 2019 р. / уклад. Т. В. Шабельник, О. Ф. Дяченко, А. О. Морозова. – Маріуполь : МДУ, 2019. – С.113-115.

28. Шабельник Т.В. Дяченко О.Ф. Морозова А.О. Побудова системи симетричного

шифрування/дешифрування даних на основі нейронних мереж. // Комп'ютерні системи та інформаційні технології в освіті, науці та управлінні : Тези доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, м. Дніпро, 23-25 жовтня 2019 р. - Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2019. – С. 52-53

29. Шабельник Т.В. Інформаційна система публічного управління та адміністрування з позиції кібернетичного підходу. // Правова доктрина: міжнародний досвід та практична реалізація в Україні: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 22 травня 2019 р. - Маріуполь : МДУ, 2019. - С. 202-205.

30. Шабельник Т.В. Шабельник М.М. Напрями розвитку регулювання структури грошової маси в Україні. Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір: матеріали VI Міжнародної наук.-практ. конференції, 22 листопада 2019 р. / за заг. ред. О. В. Булатової, Ю. І. Чентукова. - Маріуполь : МДУ, 2019. – С 64-66.

31. Шабельник Т.В. Шабельник М.М. Практичне застосування моделі контролю виникнення фінансових криз за макроекономічними індикаторами на прикладі України. Особливості інтеграції країн в світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Маріуполь: МДУ, 2020. –С.53-55.

32. Чентуков Ю.І., Шабельник Т.В. Особливості прояву глобальних фінансових трансформацій у країнах центральної та східної Європи. Особливості інтеграції

							країн в світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Маріуполь: МДУ, 2020. –С.50-52.
4471	Павленко Олена Георгіївна	Професор, Сумісництво	Факультет іноземних мов	Диплом спеціаліста, Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов, рік закінчення: 1984, спеціальність: англійська та німецька мови, Диплом доктора наук ДД 006742, виданий 26.06.2017, Диплом кандидата наук ДД 041758, виданий 20.09.2007, Атестат доцента 12ДЦ 027028, виданий 20.01.2011	34	Наукова комунікація іноземною мовою	1. Павленко О. Г. Усвідомлення перекладацьких інтенцій у науковій традиції. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. 2017. № 29. Т.2. С. 110-113. 2. Павленко О. Г. Сучасні тенденції в теорії художнього перекладу: симптоми переорієнтації комунікативної парадигми. Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство). 2017. №8. Т.2. С. 20-24. 3. Павленко О. Г. Переклад як проникнення в контекстуальну мережу іншої культури: «я» та «інший». Наукові записки. Серія : Філологічні науки. 2018. Вип. 164. С. 487-494. 2. Павленко О. Г. Художній переклад як засіб естетичного опору. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Філологічні науки. Літературознавство. 2017. Вип. 11-12. С. 99-104. 5. Павленко О. Г. Художній переклад як носій культурної пам'яті. Науковий збірник Питання літературознавства. 2018. № 97. С. 175-190. 6. Павленко О. Г. Методи нейтралізації культурних бар'єрів у художньому перекладі. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Філологічні науки. 2018. №1 (15). С. 301-307. 3. Павленко О. Г. Оцінка якості художнього перекладу: критерій «оборотності». Науковий вісник Миколаївського

національного
університету імені
В.О. Сухомлинського.
Філологічні
науки[літературознавс
тво]. 2018. № 1 (21). С.
106-111. 8. Павленко
О. Г. Феномен
шістдесятництва:
рецепція й
осмислення
перекладознавчою
науковою традицією.
Міжвузівський
збірник наукових
праць молодих вчених
Дрогобицького
державного
педагогічного
університету імені
Івана Франка:
Актуальні питання
гуманітарних наук.
2018. Вип. 20. Т. 2. С.
90-94. 9. Olena
Pavlenko. Artistic
Translation: Advancing
Multicultural
Dialogue//Buletinul
Științific al Universității
de Stat „B.P. Hasdeu”
din Cahul. Științe
Umanistice №. 2 (8),
2018.С.7-14. 10.
Morgunova O., Shkurko
T., Pavlenko O. English
vers libre prosody
(Auditiry analysis
results) / Advanced
Education - Kyiv 2019. -
Issue 13. - P.11-17. 11.
Павленко О.Г.
Авторське «я» в
перекладах Миколи
Дмитренка. Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія :
Філологія. 2019. –
Вип. 21. – С. 75-83. 4.
O.Pavlenko, I.
Tymofieieva. Search
Query Data Analysis:
Challenges and
Opportunities.
Conference Proceedings
of the 4th International
Conference on
Computational
Linguistics and
Intelligent Systems
(COLINS 2020).
Volume I: Main
Conference Lviv,
Ukraine, April 23-24,
2020.pp. 452-461/
(Scopus) ISSN 2523-
4013 urn:nbn:de:0074-
2604-7. 13. Olena
Pavlenko. Aethetic
Value of Rostislav
Dotsenko’s Literary
Translation. Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія :
Філологія. 2020. –
Вип. 22. – С. 53-63. 14.
Olena Pavlenko. Yu.
Lisnyak’s Code of
Ethics For Literary

Translation Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія :
Філологія. 2020. –
Вип. 23. – С. 57-65. 15.
Korosidou, E., Griva, E.,
& Pavlenko, O. Parental
Involvement in
Program for
Preschoolers Learning a
Foreign Language/
International Journal of
Research in Education
and Science 7(1), p.112-
124.
<https://doi.org/10.46328/ijres.1219> 16.
Павленко О. Г.
Художній переклад у
компаративному
«перекрої». Актуальні
проблеми
філологічних наук:
досвід науковців та
освітян Польщі і
України: матеріали
міжн. наук.-практ.
конф., 28 – 29 квітня,
2017 р. Люблін: Lublin
Science and Technology
Park S.A, 2017. С. 159–
164.

5. Павленко О. Г.
Переклад як
проникнення в
контекстуальну
мережу іншої
культури: «я» та
«інший». Наукові
записки. Серія:
Філологічні науки.
2018. Вип. 164. С. 487-
494. 18. Pavlenko O.
English for professional
purposes through
culture-centered
approach. Innovative
approaches to Foreign
Language Teaching:
book of abstracts, May
25-27, 2018. Komotini,
2018.
<http://www.educbrconf.uowm.gr/conference/>
19. Pavlenko O.
Globalisation and
Translation: a Culture-
bound Aspect.
Інтернаціоналізація
вищої освіти України
в умовах
полікультурного
світового простору:
стан, проблеми,
перспективи: матер. II
міжнар. наук.- практ.
конф., 18-19 квітня
2018 р. Маріуполь :
МДУ, 2018. С.581-583.
20. Pavlenko O.
Interactive approach to
translation and
interpreting. Людина в
мовному просторі:
історична спадщина,
проблеми,
перспективи
розвитку: матеріали II
Міжн. наук.-практ.

конф., 17- травня, 2018. Бердянськ, 2018. С. 138-140. 21.

Соціалізація перекладу в просторі чужої культури. Художні феномени в історії світової літератури: перехід мови в письменництво («Міжкультурний діалог»): тези доповідей V Міжнародної наукової конференції. Х.: ФОП Бровін О.В., 2019. 112 с. С.67-68. 22.

Павленко О. English for Specific Purposes: Key Issues and Research Perspectives Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі», 20 листопада 2019 року, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. С. 14-17. 23.

Pavlenko Olena. Foreign Languages Provision in Ukrainian Primary Schools. Нова українська школа: початок реформ: зб. тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27 березня 2020 року / за заг. ред. Л.В. Задорожної-Княгницької, Маріуполь: МДУ, 2020. – С.19-21. 24.

Павленко О. Сутнісні сенси перекладацьких тактик У. Еко: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Італійська культура в становленні європейської цивілізації», 21 жовтня 2020 року, Маріуполь : МДУ, 2020. - С.89-93. 25.

Павленко, О. Г. Аспекти українського художнього перекладу англомовної прози другої половини ХХ століття: підручник / О.Г.Павленко – Маріуполь: МДУ, 2020. - 328 с. (Затверджено рішенням ВР МДУ, протокол №8 від 30.04.2020 р.) 26.

О. Г. Павленко, О. О. Моргунова.

							Англійська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник-практикум для самостійної роботи студентів. Маріуполь: МДУ, 2020. 154 с. (Затверджено рішенням ВР МДУ, протокол №4 від 28.10.2020 р. 27. 6.Павленко О. Г. Мараховська Н. В. Практикум з англійської мови (для здобувачів вищої освіти ОС «Магістр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування») / О.Г.Павленко, Н. В. Мараховська – Маріуполь: МДУ, 2020. – 125 с. (Протокол №8 від 24.02.2021)
144538	Задорожна-Княгницька Леніна Вікторівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет іноземних мов	Диплом спеціаліста, Глухівський державний педагогічний інститут ім. С.М. Сергєєва-Ценського, рік закінчення: 1988, спеціальність: Педагогіка і методика початкового навчання, Диплом магістра, Маріупольський державний університет, рік закінчення: 2020, спеціальність: 035 Філологія, Диплом доктора наук ДД 008016, виданий 18.12.2018, Диплом кандидата наук ДК 012206, виданий 10.10.2001, Атестат доцента ДЦ 007155, виданий 17.04.2003	28	Педагогіка вищої школи	1.Задорожна-Княгницька Л. В. Деонтологічна підготовка менеджерів освіти в університетах: теорія і практика: монографія. Маріуполь: МДУ, 2017. 372 с. 2. Zadorozhna-Kniagnutska L. Improvement of practical training of education managers at university by means of mentoring and facilitation. New stages of development of modern science in Ukraine and EU countries: monograph / edited by authors. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2019. 472 с. С. 141-164. 3. Zadorozhna-Kniagnutska L. Management deontology as a new area of scientific knowledge in education management. Modern approaches to knowledge management development. «B2 d.o.o.» Ljubljana School of Business. Ljubljana, Slovenia, 2020. 542 p. P. 356-368. 4. Задорожна-Княгницька Л. В. Управлінська деонтологія: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-Плюс, 2020. 248 с. 5. Задорожна-Княгницька Л. В. Історія педагогіки: навчальний посібник для студентів ЗВО.

Херсон: ОЛДІ-Плюс, 2020. 364 с.

6. Задорожна-Княгницька Л. В. Формування індивідуальної освітньої траєкторії магістрів – майбутніх менеджерів освіти у процесі професійної підготовки. Інноваційна педагогіка. Вип. 20. Том 1. ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», 2020. 154 с. С. 125-130

7. Задорожна-Княгницька Л. В. Обґрунтування наукового тезаурусу проблеми деонтологічної підготовки менеджерів освіти. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Том 6, № 27 (2020). С. 231-237

8. Задорожна-Княгницька Л. В. Формування громадянської позиції школярів: регіональний аспект. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. 2020. Випуск 62. 240 с. С. 63-70.

9. Задорожна-Княгницька Л. В. Співпраця університету та стейкхолдерів у контексті професійної підготовки менеджерів освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол. А.В.Сущенко (голов ред.) та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2020. Вип 72. Т 2. С.53-58 (фахове видання)

10. Задорожна-Княгницька Л.В., Ситник А.В. Партнерство школи та сім'ї в умовах дистанційного

навчання. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 77. 2020. С.93-97.

11. Задорожна-Княгницька Л. В. Соціальні детермінанти переосмислення сутності професійної підготовки керівника закладу освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін. Запоріжжя: КПУ, 2019. Вип. 61. 230 с. Т. 2. С.54-60.

12. Задорожна-Княгницька Л. В. Професійні стандарти для керівників закладів освіти: недосліджені аспекти світового досвіду. Народна освіта: електронне фахове наукове видання. 2019, випуск 1 (37). URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5555

13. Задорожна-Княгницька Л. В. Обґрунтування періодизації становлення та розвитку деонтології у сфері управління освітою в Україні. Педагогічні науки, 2019, №86. С.29-35

14. Задорожна-Княгницька Л. В. Професійні вимоги до керівника закладу освіти: досвід міжнародних досліджень. Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки, 2019. Випуск 1. С. 210-216 (фахове видання).

15. Задорожна-Княгницька Л.В., Нетреба М.М. Наукові підходи до професійної підготовки педагогів для Нової української. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 66: збірник наукових праць / М-во

						<p>освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. С. 70-75.</p> <p>16. Задорожна-Княгницька Л. В. Обґрунтування змісту й структури деонтологічної компетентності менеджера освіти. Science rise: pedagogical education. Харків, 2018. №2(22). С. 24–28.</p> <p>17. Задорожна-Княгницька Л. В. Управлінська деонтологія у сфері освіти: науково-педагогічний дискурс. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. Київ, 2017. Вип. 28 (38). С. 15–22.</p> <p>18. Задорожна-Княгницька Л. В. Самостійна робота як чинник підвищення ефективності деонтологічної підготовки керівників навчальних закладів на другому рівні вищої освіти. Нова педагогічна думка. Рівне, 2017. № 3 (91). С. 3–7.</p> <p>19. Задорожна-Княгницька Л.В. Напрями розвитку етико-деонтологічного знання у сфері управління освітою на початку XXI століття. Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць / Гол. редактор Г. П. Шевченко. Вип. 5 (92). Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 260 с. С. 86-96.</p>
--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному	Обов’язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
---	--	--	------------------------	-----------------------------------

	стандартом вищої освіти (або охоплює його)			
<p><i>РН-3. Вміти здійснювати автономний науковий пошук, самостійний відбір історичних джерел, обробку інформації в фундаментальних та прикладних дослідженнях історичної науки, проектувати та презентувати ґрунтовне наукове дослідження.</i></p>	☐	<p>Актуальні проблеми української історіографії</p>	<p>Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.</p>	<p>Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.</p>
		<p>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</p>	<p>Викладання дисципліни здійснюється через лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу здобувачів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам згідно до тематики наукової роботи, захист практичних робіт, тестування.</p>	<p>Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темах, захисту звітів про виконання практичних робіт. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий модульний контроль передбачає виконання тестового завдання.</p>
		<p>Наукова комунікація іноземною мовою</p>	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: 1) за джерелом інформації: - словесні: семінарські заняття із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), пояснення, розповідь, бесіда; - наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; 2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: - індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; 3) за ступенем самостійності мислення: - репродуктивні, пошукові, дослідницькі; 4) за ступенем керування навчальною діяльністю: - під керівництвом викладача; - самостійна робота: (робота з книгою; інформаційно-довідковими матеріалами); - виконання індивідуальних навчальних проектів. II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: 1) методи стимулювання інтересу до навчання: - навчальні дискусії; - створення ситуації пізнавальної новизни;</p>	<p>Поточний контроль, усне опитування, виконання практичних завдань, підсумковий контроль (відкриті питання).</p>

			- створення ситуацій зацікавленості.	
		Історія України: сучасне бачення	Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.	Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.
PH-9. Застосовувати академічну українську та іноземні мови у професійній діяльності.	☐	Наукова комунікація іноземною мовою	Методи організації та здійснення навчальнопізнавальної діяльності: 1) за джерелом інформації: - словесні: семінарські заняття із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), пояснення, розповідь, бесіда; - наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; 2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: - індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; 3) за ступенем самостійності мислення: - репродуктивні, пошукові, дослідницькі; 4) за ступенем керування навчальною діяльністю: - під керівництвом викладача; - самостійна робота: (робота з книгою; інформаційнодовідковими матеріалами); - виконання індивідуальних навчальних проектів. II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчальнопізнавальної діяльності: 1) методи стимулювання інтересу до навчання: - навчальні дискусії; - створення ситуації пізнавальної новизни; - створення ситуацій зацікавленості.	Поточний контроль, усне опитування, виконання практичних завдань, підсумковий контроль (відкриті питання).
		Ділова українська мова	Практичні заняття, робота зі словниками, енциклопедіями, довідковою літературою, конспектування наукової літератури (статей), розроблення цифрового наративу, пошук інформації в Інтернеті.	Співбесіда, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, тестування.
PH-1. Керуватися принципами наукової етики, не	☐	Актуальні проблеми філософії	Словесні: лекції, проблемні лекції, проблемно-пошукові лекції,	Співбесіди з аспірантами під час індивідуальних занять; тестова перевірка знань;

<p><i>допускати плагіату, привласнення наукових ідей, фальсифікацій, діяти у відповідності до вимог інтелектуальної чесності та нетерпимості до порушення академічної доброчесності.</i></p>		<p>семінарські/практичні заняття. Організаційно-діяльнісні ігри. Навчальні дискусії. Самостійна робота аспірантів. Консультації.</p>	<p>перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; залік.</p>
	<p>Методологія наукової діяльності</p>	<p>В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекціядискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіазасобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науководослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності аспірантів. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота аспірантів.</p>	<p>Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: Тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий тест.</p>
	<p>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</p>	<p>Викладання дисципліни здійснюється через лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу здобувачів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам згідно до тематики наукової роботи, захист практичних робіт, тестування.</p>	<p>Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темах, захисту звітів про виконання практичних робіт. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий модульний контроль передбачає виконання тестового завдання.</p>
	<p>Наукова комунікація іноземною мовою</p>	<p>Методи організації та здійснення навчальнопізнавальної діяльності: 1) за джерелом інформації: - словесні: семінарські заняття із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), пояснення, розповідь, бесіда; - наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; 2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: - індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; 3) за ступенем самостійності мислення: - репродуктивні, пошукові,</p>	<p>Поточний контроль, усне опитування, виконання практичних завдань, підсумковий контроль (відкриті питання).</p>

	дослідницькі; 4) за ступенем керування навчальною діяльністю: - під керівництвом викладача; - самостійна робота: (робота з книгою; інформаційнодовідковими матеріалами); - виконання індивідуальних навчальних проєктів. II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчальнопізнавальної діяльності: 1) методи стимулювання інтересу до навчання: - навчальні дискусії; - створення ситуації пізнавальної новизни; - створення ситуацій зацікавленості.	
Ділова українська мова	Практичні заняття, робота зі словниками, енциклопедіями, довідковою літературою, конспектування наукової літератури (статей), розроблення цифрового наративу, пошук інформації в Інтернеті.	Співбесіда, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, тестування.
Педагогіка вищої школи	Традиційні: словесні (лекція (вступна, проблемна, лекція-прес-конференція, узагальнювальна), розповідь, бесіда; наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (аналіз ситуацій професійного вибору, виконання різнорівневих завдань педагогічної насиченості), інтерактивні (робота в парах, ділові ігри, дискусії).	Співбесіда зі здобувачами освіти під час індивідуальних занять; консультація; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; екзамен.
Актуальні проблеми української історіографії	Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.	Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проєктів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.
Історія України: сучасне бачення	Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні	Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проєктів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.

<p><i>РН-2. Вміти систематизувати, узагальнювати, аналізувати суспільні процеси, вирішувати завдання, що виникають у науковій діяльності; застосовувати у процесі пізнання емпіричні та теоретичні методи, критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших досліджень.</i></p>	☐	<p>Актуальні проблеми філософії</p>	<p>методи.</p> <p>Словесні: лекції, проблемні лекції, проблемно-пошукові лекції, семінарські/практичні заняття. Організаційно-діяльнісні ігри. Навчальні дискусії. Самостійна робота аспірантів. Консультації</p>	<p>Співбесіди з аспірантами під час індивідуальних занять; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; залік.</p>
		<p>Ділова українська мова</p>	<p>Практичні заняття, робота зі словниками, енциклопедіями, довідковою літературою, конспектування наукової літератури (статей), розроблення цифрового нарративу, пошук інформації в Інтернеті.</p>	<p>Співбесіда, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, тестування.</p>
		<p>Актуальні проблеми української історіографії</p>	<p>Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.</p>	<p>Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.</p>
		<p>Історія України: сучасне бачення</p>	<p>Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.</p>	<p>Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.</p>
		<p>Методологія наукової діяльності</p>	<p>В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекціядискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомоги мультимедіазасобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науководослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності аспірантів. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота аспірантів.</p>	<p>Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної</p>

				<p>роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: Тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий тест.</p>
<p><i>РН-8. Вміти здійснювати самоаналіз проведених занять, застосовувати методи діагностики знань студентів, новітні педагогічні технології, активні та інтерактивні методи навчання.</i></p>	☐	<p>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</p>	<p>Викладання дисципліни здійснюється через лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу здобувачів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам згідно до тематики наукової роботи, захист практичних робіт, тестування.</p>	<p>Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темах, захисту звітів про виконання практичних робіт. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий модульний контроль передбачає виконання тестового завдання.</p>
		<p>Педагогіка вищої школи</p>	<p>Традиційні: словесні (лекція (вступна, проблемна, лекція-прес-конференція, узагальнювальна), розповідь, бесіда; наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (аналіз ситуацій професійного вибору, виконання різнорівневих завдань педагогічної насиченості), інтерактивні (робота в парах, ділові ігри, дискусії).</p>	<p>Співбесіда зі здобувачами освіти під час індивідуальних занять; консультація; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; екзамен.</p>
<p><i>РН-4. Вміти комунікувати з колегами, широкою науковою спільнотою та громадськістю з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань.</i></p>	☐	<p>Історія України: сучасне бачення</p>	<p>Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.</p>	<p>Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.</p>
		<p>Актуальні проблеми української історіографії</p>	<p>Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.</p>	<p>Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.</p>

Ділова українська мова	Практичні заняття, робота зі словниками, енциклопедіями, довідковою літературою, конспектування наукової літератури (статей), розроблення цифрового наративу, пошук інформації в Інтернеті.	Співбесіда, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, тестування.
Методологія наукової діяльності	В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомоги мультимедіазасобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науководслідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності аспірантів. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота аспірантів.	Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий тест.
Наукова комунікація іноземною мовою	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: 1) за джерелом інформації: - словесні: семінарські заняття із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), пояснення, розповідь, бесіда; - наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; 2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: - індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; 3) за ступенем самостійності мислення: - репродуктивні, пошукові, дослідницькі; 4) за ступенем керування навчальною діяльністю: - під керівництвом викладача; - самостійна робота: (робота з книгою);	Поточний контроль, усне опитування, виконання практичних завдань, підсумковий контроль (відкриті питання).

			інформаційнодовідковими матеріалами); - виконання індивідуальних навчальних проектів. II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчальнопізнавальної діяльності: 1) методи стимулювання інтересу до навчання: - навчальні дискусії; - створення ситуації пізнавальної новизни; - створення ситуацій зацікавленості.	
		Актуальні проблеми філософії	Словесні: лекції, проблемні лекції, проблемно-пошукові лекції семінарські/практичні заняття. Організаційно-діяльнісні ігри. Навчальні дискусії. Самостійна робота аспірантів. Консультації.	Співбесіди з аспірантами під час індивідуальних занять; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; залік.
<i>РН-5. Вміти застосовувати у науковій та викладацькій діяльності категорійно-понятійний апарат, новітні теорії, концепції, загальнонаукові та спеціальні методи.</i>	☐	Актуальні проблеми філософії	Словесні: лекції, проблемні лекції, проблемно-пошукові лекції семінарські/практичні заняття. Організаційно-діяльнісні ігри. Навчальні дискусії. Самостійна робота аспірантів. Консультації.	Співбесіди з аспірантами під час індивідуальних занять; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; залік.
		Методологія наукової діяльності	В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекціядискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомоги мультимедіазасобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науководослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності аспірантів. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота аспірантів.	Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий тест.
		Ділова українська мова	Практичні заняття, робота зі словниками, енциклопедіями, довідковою літературою, конспектування наукової літератури (статей),	Співбесіда, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, тестування.

			розроблення цифрового наративу, пошук інформації в Інтернеті.	
		Педагогіка вищої школи	Традиційні: словесні (лекція (вступна, проблемна, лекція-прес-конференція, узагальнювальна), розповідь, бесіда; наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (аналіз ситуацій професійного вибору, виконання різнорівневих завдань педагогічної насиченості), інтерактивні (робота в парах, ділові ігри, дискусії).	Співбесіда зі здобувачами освіти під час індивідуальних занять; консультація; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; екзамен.
		Актуальні проблеми української історіографії	Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.	Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.
		Історія України: сучасне бачення	Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.	Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.
<i>РН-6. Вміти використовувати міждисциплінарні підходи для проведення порівняльних досліджень соціальних процесів, їх узагальнення; встановлювати спільне та відмінне у світовій історії.</i>	☐	Актуальні проблеми філософії	Словесні: лекції, проблемні лекції, проблемно-пошукові лекції семінарські/практичні заняття. Організаційно-діяльнісні ігри. Навчальні дискусії. Самостійна робота аспірантів. Консультації	Співбесіди з аспірантами під час індивідуальних занять; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; залік
		Актуальні проблеми української історіографії	Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.	Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.

		<p>Історія України: сучасне бачення</p>	<p>Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.</p>	<p>Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен.</p>
		<p>Методологія наукової діяльності</p>	<p>В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіазасобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науководослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності аспірантів. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота аспірантів.</p>	<p>Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий тест.</p>
<p><i>РН-7. Застосовувати різноманітну джерельну базу, історіографічний доробок для реконструкції історії України, здійснювати історіографічний аналіз досліджуваної проблеми, розуміти потребу безперервного саморозвитку та самовдосконалення.</i></p>	<p>☐</p>	<p>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</p>	<p>Викладання дисципліни здійснюється через лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу здобувачів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам згідно до тематики наукової роботи, захист практичних робіт, тестування.</p>	<p>Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темах, захисту звітів про виконання практичних робіт. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий модульний контроль передбачає виконання тестового завдання.</p>
		<p>Актуальні проблеми філософії</p>	<p>Словесні: лекції, проблемні лекції, проблемно-пошукові лекції семінарські/практичні заняття. Організаційно-діяльнісні ігри. Навчальні дискусії. Самостійна робота</p>	<p>Співбесіди з аспірантами під час індивідуальних занять; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчальнодослідного завдання; експрес-опитування; залік.</p>

		аспірантів. Консультації	
	Актуальні проблеми української історіографії	Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.	Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен
	Історія України: сучасне бачення	Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький); Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.	Перевірка опанування теоретичного контенту через підготовку та захист наукових доповідей; Виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, критичний аналіз); Виконання індивідуальних проектів з демонстрацією практичних навичок; Співбесіда за результатами самостійної роботи; Написання та захист ІНДЗ; Екзамен